

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

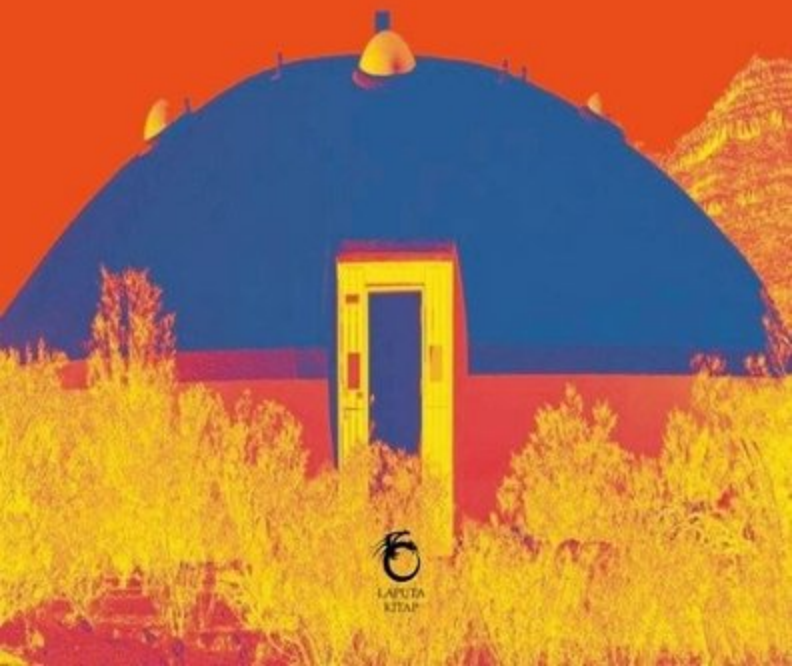
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

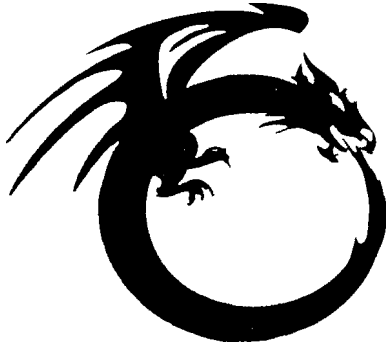
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kurd Lasswitz

Varoluşun
Sıfır Noktasına Kadar

Anlatılan senin yolculuğun...

LAPUTA KİTAP

Laputa Kitap 10
Edebiyat, Öykü/Bilimkurgu

Kurd Lasswitz

Varoluşun Sıfır Noktasına Kadar

Almanca aslından çeviren
Vanina Kutelas

Özgün Adı

Bis zum Nullpunkt des Seins

Yayına Hazırlayan: *Doğan Hezer*

Redaksiyon: *Utku Yıldırım*

Son Okuma: *Cem Karakuş*

Kapak Tasarımı: *Never More*

Sayfa Düzeni: *Dagon*

1. Baskı Aralık, 2018

Baskı

Yön Matbacılık

Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok
Kat 1 No:366 Topkapı/ İstanbul (0212) 544 66 34
Matbaa Sertifika No:12573

Laputa Kitap

Yeşilkent Mahallesi 1805. Sokak No 17/19
Daire No: 15 Esenyurt/İstanbul 0 (539) 894 56 70

Sertifika No:35963

ISBN: 978-605-68024-9-2

Kurd Lasswitz

Alman bilim kurgu yazarı, bilim insanı ve filozofudur.

1848 yılında Breslau'ta doğdu. Lasswitz, Breslau ve Berlin Üniversitelerinde matematik ve fizik okudu.

Alman bilim kurgunun babası olarak kabul edilir. İlk yayınlandığı bilim kurgu öyküsü 1871'de yazdığı 2371'de yaşamı tasvir eden *Bis zum Nullpunkt des Seins* (Varoluşun Sıfır Noktasına Kadar) idi. 1897 tarihli *Auf zwei Planeten* adlı romanla adını duyurdu.

62 yaşında 1910 Gotha'da ölmüştür

Kurd Lasswitz

Varoluşun
Sıfır Noktasına
Kadar

Almanca Aslından Çeviren

Vanina Kutelas

İçindekiler:

1. Bölüm - Kokulu Piyano	9
2. Bölüm - Piramid Otel'inde	27
3. Bölüm - Odoratorium'daki İntikam	43
4. Bölüm - Evrene Sürgün	63

Varoluşun Sıfır Noktasına Kadar

1. Bölüm Kokulu Piyano

Aromasia, evinin bahçesinde oturuyor ve hülyalı hülyalı 2317 yılının bu güzel yaz gününün maviliğine bakıyordu. Atmosferin içinde orada burada saniyeler içinde oluşuverip bir anda yağmır seli akıtan kk karanlık bulutları takip ediyor ya da ayaklarının altında renkli bir kalabalıkla geniş sokağı dolduran uçan arabaları ve hava velosipedlerini¹ seyrediyordu. Zira Aromasia'nın bahçesi yeryüzünden yaklaşık yüz metre yksekliliğindeki havadar bir katta, evinin damında bulunuyordu.

Binaları böyle si korkunç yksekliliklerde inşaa etmek ve bahçeleri de tepelerine yerleştirmek zorunlu hale gelmişti, çünkü yeryüzünün düzayak kısmı mecburen tarıma ayrılıyordu. Dünyanın nüfusu o kadar çok artmıştı ki kıtlık tehlikesi karşısında boşta kalan her kşeciğin saplı meyvelerin yetiştirilmesine ve kasaplık hayvanların beslenmesine adanması gerekiyordu.

Böylece yerlerde hava ve ışığın müsait olduğu noktalarda tarlalar sallanıyor tepelerinde sağlam ve yüksek sütunların üstünde insanların binaları yükseliyor ve bu binaların alt katlarında son hızıyla endüstri vuku buluyordu. Biraz daha yseklerde özel daireler bulunuyordu ve hepsini taçlandıran da zgr ve sağ-

1 Velosipede: Bir veya daha fazla tekerleğe sahip, motorsuz veya elektrik motorlu, pedallı, insan gücü ile ilerleyen bir ulaşım aracıdır. Bugün en yaygın velocipede türü bisiklettir.

lıklı konumları dolayısıyla en çok sevilen yerler olan sevimli bahçelerdi.

Ayrıca on beş ila yirmi beş katlık binaların mimarisinin de rahatsızlık veren hiçbir tarafı yoktu çünkü en geçerli vasıtalar uçan arabalardı, canı yürümek isteyenler için de merdiven yerine geçen mükemmel tasarlanmış inip çıkma cihazları vardı. Şehirlerde –ki şehirler sayısızdı– binaların katları sokaklar boyunca uzanan camdan galerilerle birbirine bağlıydı; bu galerilerin kullanımı çok rahat ve pratik olmasına rağmen –hep olduğu gibi, ki nedendir bilinmez– kibar sosyete tarafından pek uygun görülmez ve sadece küçük ticari işlere ve ev işlerine yarardı. Aynı şekilde uygun-suz bulunan hatta sokak polisi tarafından yasaklanan bir başka şey ise şehrin sınırları içerisinde hafif vasıtalarla evlerin damlarının üzerindeki seviyelere çıkmak ve özel mülklerin üzerinden çaprazlama uçuş yapmaktır. Tabii ki bu kuralı çiğneyen cesur ve arsız tipler hep çıkardı ve eskiden, Yeni-Ortaçağ'da, nasıl oğlanlar şaraplı gecelerde yaramazlıktan tabelalar ve ev zilleriyle ilgili çeşitli muziplikler yapıyorlarsa günümüzde de bazen sabahleyin bir pencerenin güzel resimlerle kaplanmış olduğu ya da bacadan hoş paketli bir buketin düştüğü görülebiliyordu.

Aromasia Duftemann Ozodes, herkesçe tapılan sanatçı, yavaşça içini çekti, çünkü özleminin biricik

öznesini hava vasıtalarının kalabalığı arasında yine seçememişti.

“Oxygen nerede kaldı acaba?” diye Almanca kulağa hoş gelen tonlarıyla nazikçe şikayet etti. Zira gündelik sohbetlerde bile artık son moda evrensel dil kullanılsa da yüreğin hassas duyumsamaları yine de ana dilin tatlı sesleriyle dışa vurulurdu.

“Tuhaf,” diye devam etti, “alıştığı gibi çoktan bana koşmuş olmaması. Saat dokuzu seksen dört dakika ve yetmiş saniye geçiyor? Ve Magnet de gelmedi - ama şairler hep geç kalır zaten. Mutlaka bir grunzule ile uğraşıyordur ki o da zaman alır.”

Grunzule yeni bir şiir formuydu: Sonenin, gazelin, Alkaik şiirin ve aile romanının tüm avantajlarından yararlanan, ancak sadece modern evrensel dilde yazılabilen, çünkü asıl güzelliği aliterasyon ve kafiye'nin kendilerini yok edişleri sayesinde yeni bir şekle bürünmeleri ve ‘kendi kendisine dönen ebedi ses sıkışmasını’ yaratmaları olan.

Aromasia yanında duran çift teleskopu kaldırarak keskin gözlerle banliyö taraflarında kendi konumundan yaklaşık yirmi beş kilometre uzaklıkta bulunan bir noktaya odaklandı; bahsi geçen küçük bulutlardan biri bu noktanın üzerinde gezinmekteydi.

“Bu Oxygen olmalı,” dedi kendi kendine rahatlatarak ve teleskopu indirdi. “Aracını tanıdım. Demek

ki meşgul ve daha sonra gelecek. O zaman varışına kadar zamanımı kendi zevkime göre değerlendirmeliyim. Pekâlâ, sevgili sanatım! O halde büyük koku ustalarının olağanüstü mirasları geçmek bilmeyen saatlerimi kısaltсын ve ruhumu mutlu bir hezeyana taşıсын!”

İndirgeçe ayak bastı ve birkaç saniye sonra kendini ince bir zevkle döşenmiş odasında buldu. Oda-
nın ortasına piyanoya benzer bir enstrüman yerleş-
tirilmişti. Kapağını açarak ododionunun klavyesine
bastı, az sonra Riechmann’ın bir fantazisinin nefis
kokularının tadını çıkarmaktaydı ve uyumlu güzel ko-
kular odayı doldurdu.

Ododion veya kokulu piyano 2094 yılında Odora-
to isimli bir İtalyan tarafından icat edilmişti ve zaman
içinde kimya dalındaki ilerlemeler sayesinde mükem-
mel hale getirildi. Sanatçımızın enstrümanı Alman
yapımıydı ve özelliği çok geniş bir koku yelpazesine
sahip olmasıydı; en düşük koku basamağı olarak be-
lirlenmiş boğuk kiler ve küf kokularından başlayıp he-
nüz 2369 yılında keşfedilmiş çok yumuşak bir koku
olan Zwiblozin’e kadar uzanıyordu. Her bir tuş kendi-
ne denk gelen bir gaz tüpünü açıyor ve suni mekânîk
cihazlar sayesinde kokuların buharlaşması, yayılma-
sı ve birleşimi sağlanıyordu.

Müzik kulağın artık daha fazla kaldıramayaca-
ğı bir mükemmeliyet derecesine getirildikten sonra

dikkatler uzun süre ihmal edilmiş olan buruna yönelmişti. İnsanlık için mutlaka ki koku duyusunun kusursuzluğunun gerilemesi öngörülmüştü ama bu durum neden kontrol edilemesindi? Başka hiçbir duyumuz koku duyusu kadar fikir çağrışımlarına yol açmaz, dolayısıyla koku duyumuzun bizde belli düşünceleri ve duyumsamaları harekete geçirmesi amaçlı sanatsal kullanımı mantıklıydı. Kokuların özellikleri ve etkileri araştırıldı, uyumları ve uyumsuzluklarının yasaları bulundu, önceleri ampirik, sonradan da teorik yollarla, kimya bilimi giderek daha ucuza gerekli aromaları üretti ve ododion ilk başlarda bir acaiplik olarak gösterilip şehirlerde tüm dünyadan gelenler tarafından şaşkınlıkla izlense de sonraları yavaş yavaş aile ortamına ve özel alana girdi.

Büyük koku ustaları, öncelikle Naso Odorato, sonra Stinkerling, Bayan Schnüffler, Riechmann, Aromasia'nın kendi anne babası, Bay Duftemann ve Yunanlı bir hanım olan Bayan Ozodes, ododion üzerinde yüce müzisyenleri yerlerine oturtabilecek güzellikte parçalar çaldılar, ve insan sesiyle beraber kullanıldığında da harikulade gelen ododion beş yüzyıl önce piyanonun yaptığı gibi tüm evlerde yerini buldu. Kızlar ve oğlanlar özel ders saatlerinde Ododion'larının üzerinde tütsülüyor ve komşular acemiliklerinden, koku yüklemesinden ve burun direği kırılmasından tıpkı eski zamanlardaki piyanolardan ve kulak işkencesinden olduğu gibi şikayet ediyorlardı.

Aromasia Duftemann Ozodes kelimenin tam anlamıyla bir sanatçıydı. Bastığı koku akorları insan ruhunu var gücüyle sarıp sarmalıyordu. Springa-uf çiçeği, leylak ve gül kokuları insanların düşlerini yaz mevsiminin ve genç aşkın çekiciliğine alıp götürür, sonrasında yavaşça azalarak solmuş çiçeklerin önünde duruyormuş izlenimi verir ve yaseminle sarmısak kokusunun karışımı ruhu sonsuz bir acıya taşırdı. Daha sonra uzaktan ve acının arasından sadakatsizliğin alaycılığı ve aptallığının aroması şarap kokusuyla duyumsatılır; alkolün buğusu bizi giderek daha fazla sarar – işte, korkuyla atılan bir çığlık gibi, kötü bir koku! Toz gibi, sonra karanlık mezar havası... Bir kez daha sonsuz acıyla koku akorları yükselir, sonra da sessiz bir tevvekül ile kokular çekilir...

Aromasia elini indirdi. Aynı anda eli tutuldu ve sıcak öpücüklerle kaplandı.

Magnet Reimert-Oberton hava velosipediyle gizlice camdan içeri girmiş ve Aromasia'nın ayaklarına kapanmıştı. Ruhü hâlâ Aromasia'nın çaldıklarıyla çalkalanmaktaydı.

Herkesin olduğu gibi Magnet'in de çift soyadı vardı. Kadınların yasal eşitliği doğrultusunda çocuklar hem annelerinin hem de babalarının soyadını taşıyorlardı; evlendikleri zaman ise kızlar babalarının, oğlanlar da annelerinin soyadını isimlerinden çıkarak eşlerinin soyadını alırlardı.

Reimert-Oberton da sanatçıydı, şairdi. Bizim anlayışımıza göre dayanılmaz bir realist sayılırdı, kendi zamanında ise aşırı idealist, hatta yumoş bir romantik olarak algılanıyordu. Zira hâlâ insanların dağlara aşağıdan bakmak zorunda oldukları buhar çağına döndüklerini hayal eden yirmi üçüncü yüzyıl şairleri ile aynı yerdeydi. Hesap yapan akla tapıldığı bir yüzyılda şiirin gücünden umudunu kesmişti ve kutsal bir mucizeye inanılmayan ve hayaletlerle takılınmayan bir zaman dilimi olarak Yeni-Ortaçağ'ı överdi. Bir yeniliğe imza atmış ve edebiyata bir katkıda bulunmuştu: Şiirde şiirsel olarak adlandırılan eskimiş bakışa dayalı dize yapıları yerine şiir sürecinin terminolojisinin kavramsal olarak katı bir şekilde bilimsel ve teknik olarak kurgulanması. Ayrıca genelde Almanca şiir yazar ve sadece grunzuleleri için evrensel dili kullanırdı.

Şimdiyse “Ey yüce Aromasia” diye bağırdı, “yirmi dördüncü yüzyılın en yetenekli Ododisti! Beyin hücrelerimin hareketi size ait, omuriliğimin tüm sinirleri sizin için atıyor! Bağların su buharlarıyla doyurulmuş sabah havasını bolca emmiş güneş ışınlarına doğru iç geçirmesi gibi burnumun ince derileri ododionunuzun hoş kokularına doğru titriyor!”

“Magnet,” diye cevap verdi Aromasia işaret parmağını sallayarak, “terbiyesizlik yapmayın! Anlaşmamızı unutuyorsunuz yine -hayranlığınıza izin var,

ama belli ölçüler içinde. Eşimin kafanızın üstüne bir yağmur bulutu yollamasını hakediyorsunuz gerçekten. Oxygen'den bunu yapmasını rica edeceğim!”

“Zalim kadın! Buharlaştırmaktan korkmuyorum – sıcak kanımın canlı kuvveti su moleküllerini ayrıştıracaktır.”

“Bakalım! Ayrıca ne kadar abarttığınızı siz de biliyorsunuz. Dalkavukluklarınız bana alay gibi geliyor, çünkü burnumun ideallerine yaklaşamayan zayıf yönlerimin çok farkındayım. Bir Riechmann’ın düşüncelerinin derinliği benim kokuşturmalarımın neresinde var? Şu aromatik üçlü-kokudan yarım bemol kokusuyla Ozodi’nin sonuna geçişini bir koklayın. Bu basit geçişte neler yok ki! Güç, ölme cesareti, kuvvet, boğa haykırışı, elektromotorlu hız arabasının bulunuşunun tüm hikâyesi, insanın yüceliği, fırtınalar, dans ve bin dokuz yüz seksen yılından kalma kuyruklu yıldız treninin elementleri bile var. Bunu sadece bir Richard Riechmann yazabilir.”

“Çok mütevazısınız. Siz de eleştirelilik ve Nikaragua kanalının bitirilmesi sayesinde materyalizmin yokoluşunu ododion üzerinde canlandırdınız.”

“Onlar yetersiz denemeler sadece! Ah Magnet, geleceğin koku dramasını yaratan usta ne zaman çıkacak? Riechmann? Onda eksik olan dilin yaratıcı

gücü – ah Magnet, siz niye koku sanatçısı değilsiniz?”

“Çünkü ben sadece bir şairim, ama kötü bir şair. Ama ideallerimizi gelecekte aramayın, geçmişe geri dönün.”

“Rica ediyorum, Shakespeare, Goethe...”

“Çok modası geçmiş, hayır –ama Anton Feuerhase ve trajedisi *Son Lokomotif!* İşte şiir budur! Brummer’ın müziğiyle biten son sahnesini hatırlayın– ododionlu versiyonu da sanırım Stinkerling’e aitti – kazanın patlaması, seyircilerin mi yoksa tren işletmesinin mülkünün mü kurtarılması gerekliliğinin ikilemi arasında batan o uğursuz lokomotif şoförünün molozların içinden havaya uçması, çenesi ve bacağı kopmuş halde vagonların üstüne geri düşmesi.

Boşuna, buhar, nefesimi engellemeyin

Hızlı tren düşüyor! Elveda, bacağım!

Fren, fren!

Sonra perde kapandığında ve müzik frenlerin sesini hâlâ devam ettirdiğinde insan şiir sanatının neler yapabildiğini görüyor. Bense zavallı bir grunzuleyi Almancaya çevirmeyi bile beceremiyorum.”

“Ama pek çok ruhu hayatın aleladeliliğinden kurtarmayı ve çoğunluğun karmaşık yargılarından bağım-

sızlaştırmayı beceriyorsunuz. Ve bizim sanatımızda benim övdüğüm de işte budur.”

“Çoğu kimse öyle olduğunu itiraf etmeyecektir. Kendi kendine *Ayıklar* ismini takmış olan partinin dediğine göre insanlığın ilerlemesi ancak aklın geliştirilmesiyle mümkün; entelektüel gelişmenin bizi tabiatın güçlerinden kurtardığı gibi tutkularımızdan da özgürleştirebileceğini ve insanlığı manevi kusursuzluğa ve dahasına da götürebileceğini söylüyorlar; evet, bilimsel kazanımlarımızı günümüzün etik anlamdaki yüksek kültür seviyesine borçlu olduğumuzu, toleransımıza, yumuşaklığımıza, aklımızın saflığına.”

“Magnet, hayat koşullarımızı derinden etkileyen o uğursuz parti kavgasını bana çok uygunusuz bir zamanda hatırlatıyorsunuz. Biliyorsunuz ki beni Oxygen’den ayıran tek nokta, görüşlerimizin birleşmediği tek mesele, bu. Ve eşimi ne kadar seversem seveyim başka türlü düşünemiyorum – kutsal inancım, sadece sanatların, özellikle de Ododistiğin, insanlar üzerindeki etkisinin ahlakın yüceltilmesine ve medeniyetin geliştirilmesine katkıda bulunduğudır. Bu konudaki görüşlerimizin farklılığı bize sık sık kötü saatler geçiriyor ve korkarım...”

“Yapmayın, Aromasia! Sizin de pek çok kere söylediğiniz gibi günümüzün alışkanlıkları doğrultusunda her türlü fikrin geçerliliğini korumanın ve meseleyi şahıstan ayrı tutmanın sonucunda görüş ayrılığı

kavgasından doğan düşmanlıkların artık ortaya çıkmayacağı farzedilmelidir. Nasıl böyle korkuları ağır boşluğunuzun hareketlerinden çıkan ses dalgalarıyla dillendirebilirsiniz?”

“Çünkü zamanımızın o kadar kutsal seviyelerde nesnel bir bakış açısına sahip olduğuna dair şüphelerim var. Söz konusu tartışma sadece teorik olsa sakın olabilirdim. Ama *Ayıklar* ne kadar öyle olduğunu iddia etseler de bu doğru değil. Burada, insan doğasının derinlerinde yer alan, zamana dayanmış ve hep dayanacak olan ve günümüzde salt bu şekilde ifade bulan bir ikilem söz konusudur. Birinin dini dogmaları diğerinden farklı diye öldüresiye düşmanlığa girebilecek halimiz kalmadı belki, ama birbirine karşı ideallerin silinemez tartışması onun yerine *Ayıkların* ve *İçtenlerin* parti kavgalarında dışavuruluyor. İsimleri yeterince uğursuz zaten. *Ayıklar* en berbat fanatikler ve *ayık düşünce* propagandası yaptıklarında yalan söylüyorlar. İçlerindeki anlayış, parçalara bölüştürmeden hayatı olması gerektiği gibi sezinleyen ideal hisli bir ruhun ılık duygularına yabancı ve karşı.”

“Kızmayın, Aromasia,” diye tesellide bulundu Magnet. “O insanların koku duyularının temel organları, cornu amonis subikulümleri ve *kemerli* koku yollarının ucu gelişmemiş olsa gerek. Beyinleri zarif bir koku duygusuna açık değil ve bir Aromasia’yı asla anlamayacaklar.”

“Peki ya Oxygen?”

Magnet susuyordu. Aromasia’nın parmakları hafifçe hoş kokular çıkaran tuşların üstünde dolaşmaktaydı.

Pencereye bir hava aracı yanaştı, Oxygen kullanıyordu. Cihazın vidasını yataya aldı, böylece vidanın çevrilmesi arabayı havada tutuyor ve uzaklaşmasını engelliyordu, aracı pencereye tutturdu ve neşeli bir selamla odaya girdi.

Aromasia Oxygen’e doğru koşarak onu sevgiyle karşıladı. Peşinden de Magnet geliyordu. Oxygen, Aromasia’yı elinden tutarak pencerenin yanına götürdü ve oraya kurulmuş bir mikroskobun içine baktı.

“Nefis,” dedi, “seni kutluyorum, Aromasia. Bu kadar mükemmel bir ilkel mukus parçası nadir görülür. Harikulade olmuş.”

“Senin şerefine, Oxygen,” diye karşılık verdi eşi. “Senin küçük tatlılarla ilgilendiğimden ne kadar mutlu olduğumu bildiğimden. Böylece epey zamanımı mikroskobun önünde hücre oluşumunu seyrederek geçiriyorum.”

İlkel mukus² denilen organik oluşumların en alt basamağını inorganik maddelerden üretmek o za-

2 *Mukus*: Birçok bileşenin kombinasyonundan oluşur. Mukus özellikle hastalıklarda önemli bir role sahiptir, bakterileri yakalayarak onları dışarı atmaya yardımcı olur.

manların modasıydı. Profesör Selberzelle ilk defa olarak şüphesiz yoktan varolan hücre oluşumunu gözlemleme şerefine erişmişti ve hanımlarla beyler bu günlerde küçük köpekler veya papağanlarla oynayacaklarına boş zamanlarında mikroskopların altındaki incecik mukuslarla ilgileniyorlardı.

“Her zamankinden geç geldin,” diye devam etti Aromasia. “Çok mu işin vardı?”

“Evet, maalesef, bir dolu siparişle uğraşıyorum, havamız bu aralar çok kuru ve yeterince su üretmekte zorlanıyorum. Bugün özellikle çok işim vardı. Çünkü yarını tatil olarak almak istiyorum. Sana bir önerim var – Magnet, herhalde sen de katılırsın diye düşünüyorum?”

Oxygen’in aklına bir fikir gelmişti.

Oxygen, Warm-Blasius’ta daha aşağısı kurtarmayacağı için hava fabrikatörüydü. Yani, atmosferdeki değişiklikleri yapay olarak meydana getiren cihazlar üreten ve kiralayan büyük bir şirketin sahibiydi. Bu değişiklikler birtakım kimyasal ve fiziksel kuvvetler aracılığıyla sağlanıyordu; buharlar üretiliyor, büyük hava kütleleri ısıtılıyor veya soğutuluyor; yükseklerdeki hava tabakaları daha aşağıdaki bölgelere çekiliyor, alçaktaki tabakalar yukarı itiliyor, bulutlar oluşturuluyor ve havaya dağıtılıyordu. Oxygen’in becerisi sayesinde şirketi çok popülerdi.

“Yarınki işlerimi şimdiden ayarladım,” diye devam etti, “çünkü sizinle tüm gün sürecekle küçük bir eğlence düzenlemek istiyorum. Yarın tüm kuzey yarımkürenin havasının iyi olacağı o ender günlerden biri, dolayısıyla yapay yardıma ihtiyaç duymadan ve hiçbir şey havamızı bozmadan tüm gün gezip dolaşabiliriz.”

“Nereye gitmek istiyorsun peki?” diye sordu Magnet.

“Niagara Şelalelerine gidelim bence. Önce Nil Nehri kıyılarını düşünmüştüm, ama oraya daha bu kış gittik ve bu mevsimde tropik iklim o kadar hoş olmuyor.”

“Niagara’ya,” diye bağırdı Aromasia, “çok iyi düşünmüşsün, Oxy! Ama erken çıkmamız gerekir herhalde, değil mi?”

“Saat altı gibi yola koyulsak, şelalede dört saat geçirsek bile akşam onda geri dönmüş oluruz. Gitmek altı saatimizi alır. Benim önereceğim, sabah dört veya dört buçuk gibi güneşin doğuşuyla yola çıkmamız. Batı yönünde yol alacağımız için hızımızı dünyanın ters yöndeki dönüşüyle eşit olacak şekilde ayarlayabilir ve dünyanın hareketini kendimize göre durdurabiliriz. Dolayısıyla arkamıza baktığımızda Atlantik Okyanusu’nun üzerinde şahane görünen altı saatlik bir gün doğumunun tadını çıkarırız.”

Magnet, “Önümüz gündüz, arkamız gece,” diye bir şiir alıntısı yaptı.

“Bizim durumumuzda tam tersi olacak aslında,” dedi Oxygen, “ama eskileri oldukları gibi kullanmak zorundayız tabii.”

“Bu çıkışını affediyorum, sevgili Oxygen,” diye şakıdı Magnet, “zira fikrin gerçekten harika, adeta grunzulastik! Bahsettiğin yolla gideceğimiz yerde saat daha sabahın dördüyken varmış olacağız.”

“Aynen, sayın şair bilge, öğle sıcağını da atlatırız. Sekiz dokuz gibi de yola koyuluruz, dönüş yolu altı saat, yani bu sefer de giderken önünden uçtığımız güneşe doğru aynı hızla yol alacağımız için on iki saati bulur – ve ortalama Berlin saatine göre saat sekizde evimize varmış oluruz, yani hava daha karmadan.”

“Peki yarınki hava durumuyla ilgili emin misin?” diye sordu Aromasia.

“Kontrol edebilirsin,” dedi Oxygen ve arabasından hava durumu atlasını çıkarıp söz konusu günün sayfasını açtı.

Hava durumu atlasında önümüzdeki altı ayın her günü için tüm dünyanın atmosferinin vaziyeti bulunuyordu. Hava durumu meteoroloji tarafından yarım mil ve on beş dakikaya kadar matematiksel bir incelikle

Çözülmüş ve yazılmıştı. Bu bilimsel sonuçlar boyalı ve büyük ölçekli dünya haritaları üzerine işlenmişti, her günün ayrı bir haritası vardı.

“Görüyorsunuz,” diye devam etti Oxygen ve haritaları karıştırdı, “Batının her köşesinde yağmur –sadece yarın nefis bir hava. Gidiyor muyuz yleyse?”

“Gidiyoruz. Hazırlığa gerek yok nasılsa.”

“Pekâlâ, o zaman yarın sabah saat dörtte yeni motorumla yola çıkalım.”

“İtraf etmeliyim,” diye ekledi Aromasia, “bilimin kıyafetlerimizle ilgili gelişmelerini hatırı sayılır buluyorum. Tüm kararlarının bir yağmur veya bir rüzgar gibi rastgeleliklere bağlı olması ne kadar korkunçtu kimbilir.”

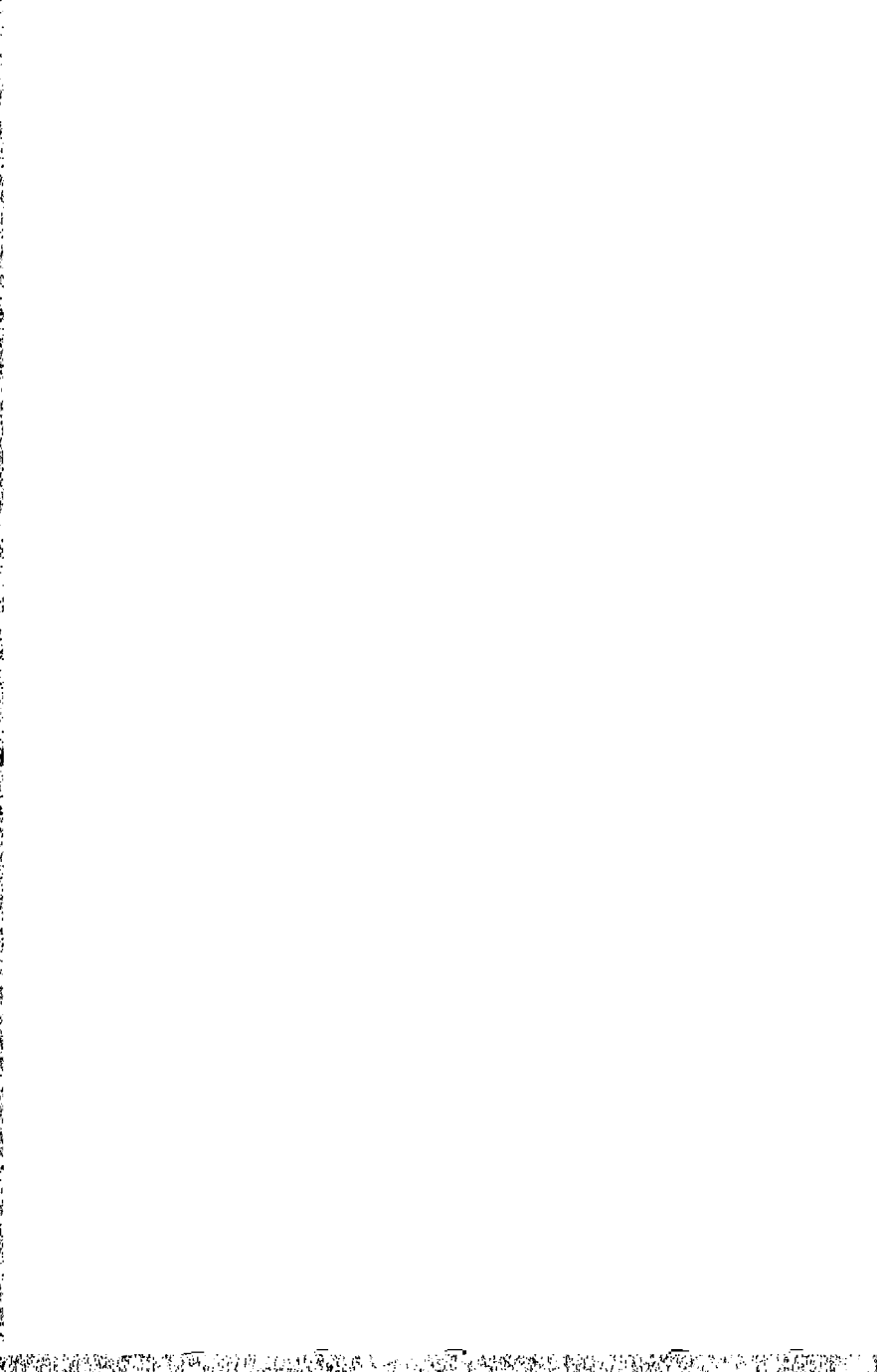
“Bir tek doğa kuralından kurtulamamışız,” dedi Oxygen gülümseyerek, “o da açlık. Doğrusu isterdim ki...”

“Biz hazırız,” diyen Aromasia ododionundan güçlü bir ızgara köfte kokusu çıkardı.

Ve l restorana gitmek üzere Oxygen’in uçan motoruna bindi.

Varoluşun Sıfır Noktasına Kadar

2. Bölüm Piramid Otel'inde

Piramid Otel'i'nin büyük yemek salonu dolup taşıyordu. Hava arabaları gidip geliyor, duvarlar boyunca uzanan büfelerin önünden iş adamları ve turistler geçerken çeşitli yemeklerin evrensel-güç-haplarını kapmak için itişip kakışıyorlardı. Bu haplar sayesinde birkaç saniyede pek çok çeşit yemeğin tadı çıkarılabiliyordu. Zamanı o kadar değerli olmayanlar ise salonun ortasındaki süslü masalarda oturuyorlardı. Her koltuğun üzerinde menüyü oluşturan birkaç düğme bulunuyor, bu düğmelere basılmasıyla birlikte ise “Kurul, sofracık” masasındaki gibi siparişi verilen yemek masanın altından beliriveriyordu.

Yirmi dördüncü yüzyılın trafik araçları her ülkenin lezzetlerini masaya taşıyabiliyorlardı. Masadaki ornitorenk³ daha iki gün önce Tasmanya'daki karıncaları korkutmaktaydı; Aromasia'nın parçalara böldüğü ötücü kuğu kanadı daha dün Novaya Zemlya'da elektrikli tüfeğin vuruşuyla felç edilmişti. Meyvelerin tüketiminde de yolculuk süresinin artık bir önemi kalmamıştı. Masanın ortasında üstüne kurulmuş sofra süslerini sürekli hareket ederek müşterilerin önünden geçiren bantın üzerine en güzelinden Macar üzümleri Alman çileklerinin yanına yerleştirilmiş, bir saat önce Sardunya'da toplanmış portakallar, Brezilya'dan gelen etli kaju fıstıkları ve Nikobar Adalarından⁴ edinilmiş

3 *Ornitorenk*: Platipus veya gagalı memeli (*Ornithorhynchus anatinus*), 39–60 cm boylarında, Doğu Avustralya ve Tazmanya'ya özgü bir yarı-deniz memelisidir.

4 *Nicobar Adaları*: Doğu Hint Okyanusu'nda bir takımada zinciri.

hindistan cevizi sütüyle dolu küçük kristal çanaklar konmuştu.

Çeşitli bölgelerden karıştırılmış menü gibi müşteri toplulukları da karışıkı. Zira tüm insanlık sonsuz bir dolaşım ve seyahat arayışına kapılmış vaziyetteydi. Bu durum neredeyse sadece yerlilerin yemek yediği masalardan ziyade büfelerin önünde gözlemlense de yüzyılın kozmopolit karakteri burada da kendini gösteriyordu. Kendi masasını tutabilen toplumun en zenginleri dışındaki herkes açık durak yerlerinde yemek zorundaydı. Çünkü gıda üretimi toplumun çoğalma hızına zor yetişmekteydi ve hammadelerdeki fiyat artışı ancak yemeklerin hazırlanma masraflarının gıda kooperatifleri sayesinde asgari dereceye düşürülmesiyle dengelenebiliyordu. Yemeklerin kalitesi ve zenginliği bu durumdan faydalansa da mekân aşırı kalabalık sebebiyle aile bağları ve şiiressellik bakımından kaybediyordu. Bazı kötümser kişiler geleneklerin ve kültürün sonunu öngörseler de bu hep olan bir şeydi ve önyargısız kimselerin itraf edeceği gibi belli ilginç çelişkilere rağmen insanlık henüz geleneksel özgürlükler ve genel mutluluk konularında eşit yüksekliğe varmamıştı.

Herkes hevesle salonun arka tarafında telegrafların geçtiği büyük ekranları gözlüyordu; bu ekranlarda dünyanın her yerinden çeşitli haberler anında ve kendiliğinden stenografik yazıyla belirmektedir. Günün

konusu Amerika Birleşik Devletleri ve Çin İmparatorluğu arasındaki anlaşmazlıklardı: Çin, Amerikalıların İmparatorluğun üzerinden uçma iznini ihlal etmek istiyordu. Ancak kimse savaş çıkacağına inanmak istemiyordu, çünkü herkesin umudu 2005 yılında Rusya ve Çin arasında çıkan Tren savaşının medeni dünyanın son savaşı olması yönündeydi. Çinliler bu savaş sırasında ülkelerini Avrupa'dan gelen tren trafiğine açmaya zorlanmışlardı ancak Orta Doğu Pasifik-Treni'nin tamamlandığı yıl uçan motorun bulunması sayesinde kara trafiği öylesine bir darbe aldı ki Rusya'nın kazanımları değerini kaybetti.

Aromasia'nın masasında da politik meseleler konuşuluyordu ve söz doğal olarak Tren Savaşından önceki koşullarla kıyaslamalara vardı. Magnet en sevdiği çağ söz konusu olduğunda kendini övgü dolu sözlerle konuşmaya katılmaktan alıkoyamaz, Oxygen ise bu durumda ister istemez günümüzü geçmişe karşı savunmaya girişirdi.

Magnet'e, "Herşeyden önce şunu yadsıyamazsınız ki," dedi, "yaşama konforu ve bireylerin fiziksel sağlığının önemi konularında zamanımız tüm geçmiş çağları çok büyük ölçüde aşmakta. Toplumun her katının kültürün avantajlarından aynı ölçüde yararlanabilmesi, bilim doğanın güçlerini bu derece iyi kullanabilmesi ve iş mekânizmalarını herkesin insani bir yaşam biçimi sürdürebileceği ölçüde bu güçlere yük-

lemiş olmasa mümkün olur muydu? Farklı tabakaların birbirine yaptıkları kanlı devrimleri önleyebilmek, tüm meslek gruplarının barışçıl bir şekilde beraber çalışma ortamının, insan doğasının bireysel farklılıkları yüzünden o farkların hep yeniden dengelenmesini geçerli kıldığı anlayışı her taraftan birden bizi sarmasaydı, mümkün olabilir miydi? Sadece toplumun tarihsel gelişiminin bağlamını ve etki alanlarının birbirine geçişliğini kavrayabilmek muhtaç durumda olan birisini kendi gücüyle yapabileceği işle yetinmeye sevk edebilir. Ve aynen bunları kavramak ise zengin ve güçlü birisinin gücünü kötüye kullanmamasını ve modern endüstri ve teknolojinin faydalarından gerçekten herkesin yararlanabilmesi için özgür iradeyle kazancını belli sınırlarda tutmasını sağlayabilir. Ve...”

“İzninle,” diye sözünü kesti Magnet, “sosyal sorunlardan yirminci yüzyılın büyük savaşlarından sonra mutlu bir şekilde sıyrıldığımızı kabul ediyorum. Ancak bunun sebebinin akılcı düşüncede yattığına dair söylemine pek katılamayacağım. Kavrayış ve kuramsal anlayış, varoluş için verilen mücadeledeki yaşam güdüsünün şiddetinin, sahip olma ve keyif almaya yönelik kışkırtılan arzuların ve anlık tutkuların yanında pek zayıf kalır. Bu güçler sadece isteklerimizi benzer yoğunlukta tahrik eden ve bağlayabilen bir huyumuzla bastırılabilirdi. Sadece o şahane zamanda ateş alan ve yeni bir dinin gücüyle ruhları esir eden

bir ideal ile, tüm tututanamayan ve çağ dışı formlardan ve dogmalardan kurtulmuş ve bir Kant'ın, bir Schiller'in büyük bir öngörüyle sezdikleri Hristiyanlığın o ölümsüz esasını ortaya çıkaran bir din sayesinde bunlar aşıldı. Belki de bireyin bir bütün çerçevesinde varolup etkili olabileceği, sadece kutsal düzenin devletleri ve insanları koruyabildiği, varılan hedefin değil uğraşın ve didinişin mutluluk kaynağı olduğu ve her bir kişinin potansiyelini var gücüyle gerçekleştirmesini sınırlandırarak sağlayan limitli bir çerçevede halinden memnun olabileceği düşüncesi –belki de o ideali yavaş yavaş oluşturan bu düşüncelerdi. Ama bu düşüncelerin öncelikle jenerasyonlar boyunca süregelen mirasla vücut bulmaları, yani aklın çıkarımları olmaktan çıkıp manevi görüşün aksiyomuna dönüşmeleri gerekiyordu; gerçekliğin tüm değişimlerinin çok üstünde yerinden kaydırılamaz bir yıldız gibi her kararı belirleyen, her itirazı susturan bir ideal haline gelmeleri gerekiyordu.”

“Peki bunların hepsi aklın ilerlemesiyle de kazanılabilecek şeyler değil midir? İncelik duygusunun hükümleri gibi bir anda tüm olanakları algılayıp kendi isteğini ve toplumun haklarını en iyi karşılayan kararı verme becerisinin geliştirilmiş olması değil midir? Ancak bu, entellektüel bir gelişmedir ve yine bilimsel alandayız. Bu gelişim bana göre insanlığın toptan gelişiminin temelidir. Hepimiz bu konuda hemfikiriz: çağımız kendini tinsel uyum ve dengesi ile, centil-

menliği ile, gönöl kırıcı dargınlıklara ve hain kavgalara geri dönüşü imkânsız kılan liberal tutumu ile diğıerlerinden ayırıyor. Bana göre günümüzde çatışan fikirlerden doğan kavganın kişisel nefrete veya gerçek bir düşmanlığa dönüşmesi imkânsız olmuştur. Bunu nasıl başardık peki?”

“Ododik sayesinde,” diye söze girdi Aromasia.

“Hayır, sevgilim, sadece ve sadece doğamızı tanıyarak ona hakim olmamız sayesinde. Tüm dünyaya karşı kendi duruşunun farkında olan insan aynı zamanda beraber yaşadığı insanların hareket özgürlüğünü garanti altına almak için onlarla nasıl adil bir ilişki kurması gerektiğini kavrar. Özgürlüğün sadece mantıklı bir şekilde kısıtlanarak mümkün olabileceğini, sadece yasalara itaatkarca boyun eğmenin insanı özgür kıldığını anlar. Bu anlayış bizi tarafsız, hoşgörölü, kıskanmayan, barışçıl bir hale getirir ve metafizik bir görüş ayrılığının bile en vahşî ve yıkıcı duyguları serbest bırakmaya yettiğı o karanlık zamanların çok üstüne çıkarır. Bu sırada ododion da tıttırmüşsün veya tıttırmemişsin, bir şey farketmez.”

“Oxygen,” dedi Aromasia, “çok terbiyesizsin. Hayatımın amacını oluşturan sanat dalına duyman gereken saygıyı yine göremiyorum sende.”

“Sevgili Aromasia, umarım hayatının amacını başka türlü görmeyi öğrenirsin.”

“Asla, Oxygen’im! Küçültücü teorilerinle her türlü içten duyguyu kendinden uzaklaştırmanı kaldıramam ve kaldırmamalıyım. İçimizdeki iyilik ve tatlılık, önyargısızlığımız ve özgeciliğimiz bile kalbimizin yumuşak duygularından türemiyorsa eğer bu duygular da yok demektir ve her türlü sanatın da yok olması gerekir.”

“Size katılıyorum,” dedi Magnet.

“Üzgünüm,” diye cevap verdi Oxygen, “ama güzel sanatlarınızı küçümsemeye devam edeceğim. Modern hayatın ağırlık merkezi salt aklın gelişiminde bulunur. Daha fazlasını da söyleyeyim. Bilimler sayesinde her tür sanatı ortadan kaldırarak bu oyunları toptan gereksiz hale getireceğiz.”

“Ah, ah!”

“Evet, aynen öyle! Biliyorsunuz, anlayış kapasitemizin doğasından dolayı görüngeler dünyasındaki her bir değişikliği atomların hareketine bağlamak zorundayız. Işık, ısı, elektrik, kimyasal benzerlik, yer çekimi, ve maddenin tüm hareket biçimleri birbirinden ancak sallantı halindeki atomların boyutu ve dizilişi, hızı ve aldıkları yön ile ayrılır. Şu anda bu sallantı biçimleri değiştirebiliyor, yani cisimlerin tüm özellikleri dönüşebiliyor ve cisimler birbirine dönebiliyor. Dilediğimiz her hareket biçimini bir diğerine dönüştürebilecek kadar ilerlediğimizi farzedelim - bu durumda tüm evreni avucumuza almış olmaz mıyız?

O zaman o eski filozofun sözü, yani herşeyin bir başka şeye dönüşebileceği, bir ikilem olmaktan çıkmış olur. Peki o derece gelişmiş olan insanlığı atom hareketini atomların kendi hareketlerini kendileri ortadan kaldıracağı noktaya getirmekten kim alıkoyabilir? Bunun sayesinde atomlar oldukça sakın bir konuma ulaşacak, güçler dengelenecektir – cisimler doğaları gereği kendilerini ortadan kaldırır ve evrenin doğal gidişatıyla donakalmasına olanak vermeden var olan dünyalar yok olur.”

“Ama, güzel kardeşim, biliyorsun ki atomlar ve hareketleri de sadece bizim fikirlerimizden, bahsettiğin şekliyle dünya sadece bizim gördüklerimizden oluşuyor.”

“Tam da bu yüzden işte. Dünya bize hareket halindeki atomlar gibi görünüyor - aslında ne olduğu ise fark etmiyor; bu hareketi ortadan kaldırmamızla görüngü de ortadan kalkacaktır. Sonuçta yalnızca bir tane fenomenolojik dünya tanıyor, başkasını bilmiyoruz ancak bu bildiğimizin yok edilmesi gerekiyor. Eğer bizim için dünya ortadan kalkarsa var olan her şey yokmuş gibi olacaktır.”

“Peki varoluşun iç yönünü oluşturup hareketle alakası olmayan duyumsamalarımıza ne olur?”

“Bu ikisi bütünüyle birbirine paralel işlemez mi? Her duyumsamaya karşılık gelen dışsal bir hareket

yok mudur ve bu hareket mekânsal ve maddi algımızdan türeyen, içimizdeki duyumsamanın aynadaki aksi gibi değil midir? Bizim bilincin merkezi organlarını taşıyan organize varlıklar dediğimiz şeyin oluşması olasılığını ortadan kaldırırsan bilincin daha yüksek biçimlerini de ortadan kaldırmış olursun. Sanıyor musun ki, bizim gibi dışardan bakan bir gözlemciye sadece mekânı boydan boya gezen sayısız atomdan oluşmuş gibi görünen bir dünyanın içsel bilinç içeriğine hâlâ dünya diyebiliriz? Dünya böylesi değişmez içerikli bir şekle dönüştürülebilmeli!”

“Dünya’nın kendini yok etme teorin haklı çıksa dahi, ki bu ancak belirsiz bir gelecekte gerçekleşebilir, insani bilincin dünyadaki tek bilinç formu olmadığına ve her zaman çeşitli varoluş biçimlerinin hayatta kalacağına dair kolayca yapılacak itirazı da yok sayarsak eğer – dediğim gibi, bunların dışında daha bize sanatımızı niye küçümsediğinin açıklamasını borçlusun. Çıkışı bulunmayan bu mekanizmanın içinde hayatı dayanabilir kılan son parça özgürlüğe tutunmuş olan bizler değil miyiz? Ruhun en asil ve nazik titreşimlerini yönetip onlara vakıf olarak insanlığı gerçekliğin ezici ağırlığından kurtaran ve idealin neşeli dünyasına yönlendiren bizler değil miyiz? Ruh hali yaratmak, yani var olmanın ne demek olduğunun kendi kendine yeten duyumsamanın mutluluğunda taddığı bir ruh durumunu ortaya çıkarmak sadece sanat ile mümkündür.”

“Şu anda sanatçıların oynadığı bu rolü gelecekte fizyologlar oynayacak. Eserleriniz ile insanları belli bir ruh haline sokmak istediğinizde bana sanki hazımsızlık çeken bir hastayı iyileştirmek için onu deniz tutsun diye deniz yolculuğuna gönderen bir doktor gibi geliyorsunuz. Böyle bir doktoru nasıl bulursun? Niye hastasına doğrudan kusturucu ilaç vermiyor diyeceksindir. Siz sanatçılar da aynı durumdasınız – sadece dahili ilacı bilmiyorsunuz. Bu ilacı bulacağız, daha doğrusu beyni sizin sanat eserlerinizin büyük çabalar sonucu duyular aracılığıyla sokmaya çalıştıkları duruma nasıl getirileceği ortaya çıkacak. Bu yüzden de ne senin grunzulelerine ne de senin koku-lu parçacıklarına ihtiyacımız var.”

“O zaman sana ne kadar gereksiz geliyor olmalıyım,” Aromasia hafif sinirli bir şekilde dedi. “Sanki her istediğini yaptırabilecek bir büyücü gibi konuşuyorsun. Bundan sonra da kendimizi görünmez kılabileceğiz desen hiç şaşırmayacağım.”

“Onu da diyorum.”

“Seni hiç anlamıyorum artık.”

Oxygen omuzlarını silktilti. Sonra da, “İnancımı değiştiremem ama dünyanın bir noktada kendini yokedeceğine ve Ododik’in geleceğinin olmadığına inandığım kadar gelecekte görünmez olma sanatının ortaya çıkacağına da inanıyorum,” dedi.

“O zaman şu anda o gelecekte yaşıyor olmamızı dilerdim; böyle itici konuştuğunda kendimi hemen görünmez kılardım.”

“Aromasia, şimdi de ben seni anlamıyorum. Umarım sadece şaka yapıyorsundur.”

“Hiçbir zaman anlaşılamayacakmışız gibi görünüyor. Böyle iddiaları hiç kaldıramıyorum. Ruhumla çatışıyorlar.”

“Ben de seni artık anlayamıyorum,” diye söze girdi Magnet. “Gerçekten böylesi görüşleri nasıl dile getirebiliyorsun? Tüm medeni varlıkların tükenmesi gerekirdi o zaman, kimse kimliğini ve sahip olduklarını elinde tutamazdı. Eşi benzeri olmayan bir ahlaki bozulma görüyorum! Siz *Ayıklar* varoluşun gizeminin perdesini aralayabileceğinize inanmasanız... Görünmez olmakmış! Masallar ve cadılıklar dünyasına doğru yol aldığınızın farkında değil misiniz? Kendi dairenizin içinde sıkışmış bir şekilde doğanın kuralcılığına dair kendi iddialarınızı çürüttüğünüzün? Kendi kendinizi yok ediyorsunuz, sizi gidi dar görüşlüler!”

“Kim dar görüşlü acaba,” diye yüksek sesle cevap verdi Oxygen, “ododion-kokuşukluklarıyla dünyaya mutluluk saçtığını sanan sizler mi yoksa dünyayı bilinçli bir şekilde insanlığın önüne seren bizler mi? Ancak doğayı ortadan kaldırmak, atomları durağan

hale getirmek ve asıl hiçliğe, varlığın sıfır noktasına dönmek istediğimiz nihai şey olmalı.”

“Bunlar ruhun çığlıkları”, diye Magnet de sesini yükseltti, “bunlarla Aromasia’yı ve beni kırıyorsun! Ne zamandan beri bu kadar duyarsızca konuşmayı adet edindin?”

“Peki ya sen hangi hakla beni sorguluyorsun?” dedi Oxygen yerinden kalkarak.

“O hakkı ona ben veriyorum,” diye bağırdı Aromasia. “Çünkü sana karşı korunmaya ihtiyacım var. Böylesi çıkışlar bizim görgü seviyemizde görülmüş şey değil. Ben gidiyorum. Bana eşlik edin, Magnet.”

Küçük topluluk ayrıldı.

Aromasia ve Magnet bir uçan araca atlayarak Aromasia’nın evine uçtular.

“Zarar verici!” dedi Magnet. “Oxygen, *Ayık adam*, yirmi dördüncü yüzyılın büyük insanı, tam da ‘teorik fikir ayrılığından doğacak kişisel bir tartışmayı imkânsız görüyorum’ derken! Farkındalıktan doğacak olan ruhun o hoş sedası nerede? En kıymetli duygularımıza öfkeli saldırılar, en içten heveslerimizi kırma-lar, bir de buna objektif bakış açısı diyor! Ağlamayın, Aromasia! O, gözyaşı bezlerinizin ıslanarak kirpiklerinizin yer çekimine karşı koyuşunun durdurulmasına değmez! Ağlamayın – ododiona oturun, hadi, çalın!”

Aromasia ayağa fırladı.

Gözleri çakmak çakmak. “Hayır” diye bağırırdı, “o bu üzüntüye değmez! Ah, biliyordum –bir Ayık! Biliyordum! Ama– intikam!”

“Sakin olun, Aromasia, intikamınızı alacağım! Sizininki ve benimkini! Namus kuralları çerçevesinde intikamımızı alacağım, ama onun tahmin ettiğinden daha acı olacak. Tütsüleyin, hayal ettiklerinizi çalın, ben de bu sırada düşüneneğim. Oxygen kamuoyuna istinaf etmemiz gerektiğini ve edeceğimizi biliyor; ama onu nasıl paramparça edeceğimiz hakkında en ufak bir fikri bile olamaz. Aklıma birşeyler geldi bile! Aromasia. Büyüleyici çalışıyorsunuz!”

Aromasia ododionunun başında oturmuş çalışıyordu. Sersemleten ve burun direğini kıran kokular ile kini, nefreti ve umutsuzluğu anlatarak önce koklayanı yere seriyor, sonra da her şey hayal kırıklığına uğramış aşkın derin hüznüne dönüşüyordu.

Magnet ise hamakta sallanıyor ve Oxygen’e ithafen yazacağı suçlayıcı intikam şiirini düşünüyordu. Onu varoluşun sıfır noktasına yerleştirecek, zaman ve mekân olmaksızın görünmez bir şekilde tek başına varolur ve aynı şekilde görünmez olan sanat ve görgünün cesetleri üstünde Hullu-Kullu dansı yaparken gösterecekti! Bu en yeni dans modasıydı ve kâfaların birbirine doğru sürülmesinden oluşuyordu.

Hızlıca şiirin dizelerini karaladı. Şiir bir saat içinde tüm gazete tahtalarından telegrafik yazıyla yayınlanmalıydı. Yere serici bir etkisi olmalı, saldırıya uğrayan toplumun ve dünyanın gözlerinde bitirmeliydi. Bu akşam Aromasia Odoratorium'da çaldığında şiirin etkisi kendini göstermeliydi. Magnet hayal gücünün ürününü muvaffak olmuş bir edayla Aromasia'ya okurken Aromasia da şiire ododramatik olarak eşlik etti.

Aromasia'nın kalbi çelişkili duygularla doluydu; ayak ucunda Magnet, intikam duygularını tatmin etmiş olmanın mutluluğu ve huzuruyla oturmuş, sirke eteri ve soğancıktan nefis gazlar üreterek gözleri ılık ılık yaşlandıran sanatçıya tapmaktaydı. Dışarıda ise kapı aralıklarında, pencere kenarlarında, hava boşluklarında etrafı koklayan kalabalık büyük ododistin hayallerini kapabilmek için birbirini eziyordu.

Varoluşun Sıfır Noktasına
Kadar

3. Bölüm
Odoratorium'daki
İntikam

Halka açık koku gösterilerinin mekânı olan odoratorium vazgeçilmez bir dinlenme merkezi olarak konser salonu ve tiyatronun yanında yerini almıştı. Şehrin en meşhur ve en çok gidilen odoratoriumuydu ve Aromasia'nın hep çaldığı yerdı. Bugünkü gibi Aromasia'nın çıkacağına bilindiği bir günde kasanın önü daha sabah saatlerinden öbek öbek koku manyağıyla dolmuştu. Ododion doğası gereği odoratoriumlar nispeten az sayıda koku alıcı için yapılıyordu. Böylece denetleme görevlileri bekleyenlerin kafalarının üzerinden bilet penceresine ulaşmak isteyen sanat delisi hava velosipedcilerini yakalamaya çalışmakla meşguldü.

Ododion çalma ve müzik karışımına verilen adla odoratorik konserin başlamasına bir saat kala biletler tükenmişti bile. Ancak bugün heyecanla beklenen sanat keyfinin yanısıra seyirciye geceyi iple çektiren bir başka sebep daha vardı: Bir şeyler olacağına, tuhaf birşeyler, bir kavga, küçük bir skandal çıkacağına dair, herkesinki farklı bir beklenti. Çünkü zaman ne kadar da aralıksız çalışılarak geçirilse de halkı etkileyecek kadar meşhur olan şahsiyetlerin özel meseleleriyle ilgilenmek için vakit bulunurdu ve çoğu kişi kulislerin arkasında oynananlara katılamasa da en azından neler olup bittiğini bilmekten keyif alırdı.

Ciddiyet ve naif acımasızlığın fevkalade bir karışımının hakim olduğu bu çağı anlamamız mümkün

değil. Ancak acımasızlığın sebebini kültürün katlanmasıyla birlikte toplumu belli ölçüde bireylerin doğal bağımsızlığına yaklaştırmasında bulabiliriz. Böylece hikayemizdeki bazı tuhaflıkları olduğu gibi kabul etmemiz gerekir.

Açık ekranlarda finansal haberler ve keyif ilanlarının arasına sıkıştırılmış halde özel şahıslardan saldırıların ve haklı çıkarma mesajlarının da bulunması olağandışı değildi. Sadece gazetelerin kullanılabilirdiği Yeni Ortaçağ'da bile özel kavgalar, hatta uzun ölüm ilanları halkın hükmüne sunulmuştu. Bu tür bir halka açıklık elbette ki zarif bir davranış ya da ince bir düşünce sayılmazdı. Ama Aromasia'nın çağının kamuoyuyla o zamanların bağnazların en çok bağırdığı ve anlayışsız kalabalığın gürültüsünden zeki insanların sesinin duyulmadığı o çok kafalı canavarını kıyaslamak büyük bir hata olurdu. Zihinsel iletişimin araçları elektrotipi, sayesinde her anlayış kolaylaştırmış, çoğunluğun kültürel seviyesi de artmış olduğu için bireylerin hükmünün daha olgun, olayların bağlamına bakışının daha derin olduğu söylenebilirdi. Her türlü haber anında yayılıyor, her türlü tecrübe halkla paylaşılıyordu. Bu dışsal yardımcılara bir de içsel, çağın ruhundan doğan bir şey katılıyordu: İnsanlığı avucunda tutan ve günümüzde adı olmayan bir ideal. Yoğun, temelleri çok derinlere dayanan bir sorumluluk duygusuyla genelgeçer acayip bir onur anlayışı ele vermiş insaniyetin değerinin ve parçalarının bir-

birine bağımlılığının bilincini güzel bir söz olmaktan çıkarıp davranışlar için kaçınılmaz bir kılavuz haline getirmek için uğraşıyordu.

Böylece yanılma payı azaltılarak çoğunluğun fikri alınabiliyordu ve bu fikir kimsenin karşı gelemeyeceği bir güç haline gelmişti. Bir şey saklamanın imkânsız olduğu bu çağda suç oranı da çok düşmüştü. Hep böyle mi kalacaktı? Mutlaka ki kalmayacaktı. Ama şu an için insanlık kendi gelişiminin mutlu bir doruk noktasına ulaşmıştı. Hâlâ yasalara aykırı davranışlar yapılsa bile kamuoyunun suçluyu kınaması genelde yeterli oluyordu. Suçlu bu şekilde zararsız hale getiriliyor, hapse girmekten bile daha ağır bir ceza almış oluyordu. Kamuoyu artık topluluğun kör gözlerle yaptığı bir yargı değil insanların en iyi ve en dürüst şekilde anladıklarına dair hissettikleri inancın konsantre bir dışavurumuydu.

Aromasia, Magnet'e Oxygen'i kamuoyuna ifşa etmesi için izin verdiğine göre ne kadar da kırılmış olmalıydı! Evet, onun ismi de o saldırgan şiirin altında yazıyordu. Anonimlik bilinmiyor, kamuoyu yazarın isminin saklanmasına izin vermiyordu ve bizim insanların önünde hissettiğimiz utangaçlık yirmi dördüncü yüzyılda artık kalmamıştı.

Dediğimiz gibi kamuoyuna duyuruda bulunulması gündelik bir olay sayılıp normalde sansasyon yaratmıyordu; zira alışıldık saldırılar ve suçlamalar hak-

kında yargıya varan ve ahlaki ağırlıklarını koyanlar hep küçük ve öncelikle faillere yakın çevreler oluyordu. Ancak bugün elektrotipin ekranlar üzerinde kendi kendine beliren yazıları büyük bir ayaklanmaya yol açmıştı. Çünkü birincisi saldırı metni becerikli ve yerinde yazılmış olmakla birlikte dişli ve yıkıcıydı; ikincisi, metin meşhur şair Magnet Reimert-Oberton ve sevilen ododist Aromasia Duftemann-Ozodes tarafından imzalanmıştı; üçüncüsü, yaşadığı yerin sınırlarının çok ötesinde bile herkesçe saygı duyulan bir vatandaş olan iklim fabrikatörü Oxygen Warm-Blasius'a karşı yazılmıştı ve dördüncüsü de herkesin bildiği üzere kendisi sanatçının nikahli eşiydi. Buna ek olarak metnin tarzından saldırının ne kadar ciddi olduğu anlaşılıyordu. Ayrıca normalde bu türden bir duyurunun herkese açık ekranlarda en fazla elli dakika tutulmasına rağmen Aromasia'yla Magnet'in şii-ri iki saattir köşelerde parılıyordu. Sebeplerinin her zamanki kadar hızlıca anlaşılmadığı bir olay vardı burada ve Piramid Otel'inden gelen üstü kapalı dedikodular da belirsizliği artırıyordu. Bu durum hakkında yargıya varılmadan önce Oxygen'in suçlamalara cevap vermesi gerekiyordu.

Oxygen'in bu saldırıya yapacağı karşılık heyecan ile beklenmekteydi. Kimilerine göre gerçeklerin ortaya çıkması ile haklı çıkarıldığı zaman olaylar Oxygen'in lehine dönecekti; eğer saldırı haksız bulunursa Aromasia kadar sevilen bir şahsiyete bile bakılmazdı.

Oxygen'in gururunu, inatçılığını ve kolay alevlenen öfkesini bilenler ise doğaya bu denli direnen bu değişik adamın toplumsal adetlere uymayarak kendi kendine intikam ateşine kapılacağını tahmin ediyorlardı.

Oxygen, şahsına yapılan saldırıyı okuduğunda çok üzüldü. Görüşüne göre salt teorik bir kavganın bu kadar derin duygulara sebebiyet vereceği doğrusu aklının ucundan bile geçmemişti. Şu ana kadar olaya zaten herhangi bir önem atfetmemişti. Aromasia'nın sinirini geldiği gibi geçecek anlık bir köpürme olarak görmüştü. Bu gece ondan özür dileyecek, o da tabii ki kabul edecekti.

Ama şimdi olay değişmişti! Kendisine hakaret edilmişti ve o artık ilk adımı atamayacaktı. Ya da atabilir miydi? Aromasia yolundan saptırılmış değil miydi, onu iyice sinirlendirmemiş miydi? Peki ya Magnet? Bir alçak, bir hain miydi? Aromasia'yı nefrete sevk etmiş ve günahkar bir bencillikle bağlılığını yitirmeye mi itmişti? Mutlaka ki öyleydi – intikamı ve cezası Magnet'e yönelik olmalıydı.

Evet, Aromasia şüphesiz ki suçsuzdu. Anın heyecanıyla bu duyurunun altına imzasını atmıştı. Peki bu yetenekli kadını bu kadar kör edecek şey neydi? Oxygen bir anlığına bile eşinin Ododike olan delice aşkının bu duruma sebep olduğundan kuşku duymadı. Onu Oxygen'den ayıran, çatışan görüşlerini her

seferinde tekrar tekrar gündeme getiren hep bu uğursuz koku sanatıydı. Aromasia'nın bu tutkusunu bir şekilde önleyemez miydi? Onu Ododik'ten bütünüyle soğutacak birşeyler bulunamaz mıydı?

Keşke olabilseydi! Aromasia'nın elinden sanatını icra etme şansının alınması ve böylece sanatına duyduğu aşkın yok edilmesi? Başlarda mutsuz olurdu belki ama sonra üzüntüsü geçerdi. Elinden alınan kokulu piyanonun boşluğunu Oxygen'ın aşkı doldursun ve daimi mutluluğu bir anlık acıyı unuttursundu artık. Ve bir cezayı da haketmişti.

Ama önce Magnet'e hesap sormalıydı!

Oxygen bunların hepsini nasıl becerecekti! Öncelikle zanlıydı ve kamuoyunun karşısında kendini savunması gerekiyordu. Oxygen'in vicdanı yaşadığı çağınki ile şekillenmişti ve halkın yargısı onun için en önemliydi. Zamanın ruhunun bu yansımasına karşı gelmenin bir suç olduğu, genel namus kurallarından sapmanın kendi cezasına yol açacağı düşüncesinden uzaklaşmak onun için kolay değildi. Yine de kendi kendine ilgili şahıs için ne kadar yıkıcı da olsa bu özel durumda halkın kanaatinin yetersiz kalacağını düşündü.

Halk Aromasia'ya ve hatta Magnet'e ne suç bulabilirdi? Sadece Oxygen'e haksızca saldırmış ve onu kırmış olmalarını. Ancak kişisel hislerin bu şekilde

dışarıdan hedef alınmasına pek suç gözüyle bakılmazdı. Aromasia'nın belki birkaç hafta boyunca pek gözükmemesi, şehre pek inmemesi gerekirdi –dönüşünde ise olayların unutulmuş ve affedilmiş olacağı, eski tezahürat ile geri alınıp aynı şekilde sevilleceği kesindi. Ya Magnet –onun bir de kırılmış Aromasia'ya yardım eli uzatmak ve onun yüzünden kavgaya karışmak zorunda kalmış olmak gibi özürleri vardı.

Halbuki Oxygen'ın Aromasia'yı seviyor olması, duygularının yara alması ve eşinin yumuşak ve affedici huyuna dair umutlarının ve inancının yıkılması, eşindeki bu değişimin suçlusunun Magnet olması, bu insanın bir de kendi eşi tarafından kendine tercih edilme ümidi taşıması – bunlar kamuoyunun yargısında dikkate alınmayacak ve hatta alınmaması gereken hususlardı. Tüm bunlara ek olarak Oxygen bunu kendine pek itraf edemese bile kutsal, bilimsel inançlarının hayal kırıklığına uğratılmasının mutsuzluğu da intikam isteğini ateşliyordu. İnsanların tutkusuzluğu üzerinden hareket etmiş, bu noktada da oyununu tümünden kaybetmişti. Bu durum öfkesini kabartıyordu. “Hayır,” diye düşündü, “kamuoyu mahkemesi iyi niyetli ve bilge olsa da, bu durumda beni tatmin etmeyecek. Benim durumumda ölçülü ve barışçıl olabilecek bir yasa yoktur. Geçmiş yüzyılların adamları, siz ne kadar şanslıydınız! Size bir hakaret edildiğinde, eğer mahkeme işlemlerinin sonuçlarını beğenmezseniz yine de yapabilecek şeyleriniz vardı.

Kendi hayatınızı tehlikeye sokarak düşmanınızıinkini istiyordunuz. Adalet sizin için tartıyı düzeltmemişse son çare olarak düelloya başvurulabiliyor, kişiliğinizi ortaya koyarak intikamınızı alıyor veya yokediliyordunuz. Keşke sizin yerinizde olabilseydim! Bugün? O adetleri düşündüğüm için bana ya gülerler ya da saygılarını yitirirler, hatta beni deliler adası Sokotra'ya bile atabilirler.

O zaman bana ne kalır kendi kendime alacağım intikamımdan başka? Pekâlâ, sen zihnin silahlarıyla düelloya başlamışsın, ben de sana zihnin silahlarıyla karşılık vereceğim! Ama izninle, Reimert-Oberton, ben de kendi alışkın olduğum silahları kullanacağım. Sen şiir sanatını kavgaya sokmuşsun – o zaman ortaya çıksın bakalım benim büyücü yardımcım, kimya sanatı!

İşe yarayacak! Nerede olacağını biliyorum –büyük ododionun arka tarafındaki yerinde– elektrik onu orada yakalamalı,” kimyasal bir formül mırıldandı, “bu, yeterli olacaktır! Aromasia’nın da canı koku sanatlarını sürdürmek istemeyecek. Aynen böyle olmalı! Tabii seyirci var – ama kimin umurunda?”

Oxygen fabrikasının özel laboratuvarına koştu.

“Bayan Duftemann’ın ododion parçaları buradan alındı mı?” diye sordu.

“Hayır,” diye cevap geldi.

“Çok iyi,” dedi. “Bayan Duftemann daha keskin kokular istiyor. Gidebilirsiniz, Äthyl, yardıma ihtiyacım yok, değişikliği kendim yapacağım.”

Oxygen tek başına kaldı ve hevesle kutuların içeriği ile ilgilenmeye başladı. Ara sıra normalde dikkatlice kilitli tuttuğu küçük bir odaya giriyordu. Burada birtakım değerli ve tehlikeli preparatların yanı sıra değişik ve esrarengiz bir makine de bulunuyordu. Bu makineyle de biraz oyalandı.

“Her ihtimale karşı,” diye mırıldandı kendi kendine.

Elinde içi görünen küçük bir küreyle doğuya bakan pencerelerden birinin önüne gitti. Küreyi dikkatlice pencere pervazının dışına yerleştirerek hazırda bulundurduğu minik bir gazometreden üzerine bir gaz akımı tuttu. Beş saniye sonra küre fosforik bir ışıkla hafifçe parıldamaya başladı – sonra da birdenbire büyük bir hızla doğrudan doğu yönüne uçarak pencere kenarından kayboldu. Kürenin nasıl hareketlendiğini kimse anlayamazdı.

Oxygen memnun bir şekilde başını salladı. “Yaşlı dünya hâlâ dönüyor,” dedi gülümseyerek. Sonra tekrar kutulara döndü.

Fabrikanın yakınındakiler bugün çıkan kötü kokulardan şikayet ediyordu, fabrikanın yanında durulmuyordu.

Akşam olmuştu, çarkların üzerine takılıp havada uçuşan fenerlerin hepsi yakılmıştı, şehrin üzeri bir kıvılcım denizi gibi pırıl pırıldı. Akşam gezginleri hava araçlarıyla dünyanın gölgesinin sınırlarına kadar çıkıp akşam güneşinin kızılığının tadını bir kez daha çıkarıyor veya son bir kere güneşin yanıp tutuşan çehresine bakıyordu.

Şehirde ise birden bire gün ışığı gibi bir aydınlık oluştu. Yeni bir buluş olan bir ışıkla çalışan büyük aydınlatma noktaları yakılmıştı ve ışınları sokaklara vuruyor, pencerelerin içinden geçerek binaların içlerini bile aydınlatıyordu. Oditorium ağzına kadar doluydu. Hiç boş yer kalmamıştı.

Hava sıcaklığının ayarlanmasından sorumlu olan şirket, ki sadece kışın topluma açık ve özel binaların ısınmasını değil aynı zamanda yazın genişletilmiş bir boru ağıyla serinlemeyi de sağlıyordu, salondaki kalabalığa rağmen hoş bir ısı seviyesini tutturmuştu. Ododionun üzerinde salona sürekli hava basan boşluğun altında parlak olduğu kadar da yumuşak bir ışık yanıyordu, bu ışık birkaç sene önce Oxygen'in kendisi tarafından bulunmuştu. Buhar orgu ısıtılmış, dev trompetin körüklerini harekete geçirecek olan motor hazırды, orkestra geri kalan enstrümanları akord ediyordu, koku kutuları ododionun içine sokulmuştu.

Bu esnada seyirciler bir buçuk saat önce gerçekten de patlak vermiş olan Çin savaşı, hava aracı ya-

rışları, en son moda olan bir nilüferi deniz suyuyla dolu bir cam küre içerisinde kafanın üstüne taşımayı ve yazarı kendinden memnun bir ifadeyle salonun ilk sırasında ododionun hemen arkasında oturan Reimert'in şiiri hakkında konuşuyorlardı.

“Bir kaşıntı kurabiyesi alır mısınız?” diye sordu sol eldiven uçlarını temizleme fırçalarının tutma yerlerinin üreticisi olan Bay Jota-Spinnfaden yanında oturan hanıma zarif bir kutu uzatarak.

Hanım, “tam da boşluktaydım,” diyerek siyah küçük tanelerden birini baş parmağı ve işaret parmağı arasına alarak çenesine yapıştırdı.

“Oo, en son moda,” dedi bey. “Ben hâlâ eskiler gibi kurabiyeyi kaşlarımın arasına koyuyorum.”

“Dediklerine göre kurabiyeyi orada taşımak göz- lere zararlıymış.”

“Sanmam – fazla kaşıntı olmuyor, ve bu kurabiyeler çok çabuk eriyip gidiyor, ama tatları çok güzel ve yaptıkları hafif tahriş çok keyif verici.”

“En azından komşuları utandırmıyorlar. Biliyor musunuz, bulut meydanında sigara içen bir güney kutbu insanı görülmüş!”

“Sigara mı, neden?”

“Ya, aynı eski zamanlardaki gibi, yakıp dumanını soludukları bir tütün.”

“Evet, evet, okuduğumu hatırlıyorum – ama sanırsam dumanı biranın içine üfleyip içiyorlarmış?”

“Olabilir gerçekten. Afrika’nın derinliklerindeki karlı dağlık bölgelerde de benzeri adetler bulunuyormuş. Ama o adamı bir görmelisiniz.”

Bir arkasındaki bankta, “bence,” diye konuşuyordu, “Çin’in kazanması imkânsız, çünkü Amerika’nın hava pompalarına hiçbir şey karşı koyamaz. Geçen seneki provalarda iki yüz kilometre uzaklıktan, hem de hava akımının hattının epey yamuk olmasına rağmen, Chicago’dan Lake Michigan’ın üstünde Sheboygan yakınlarındaki büyük Hava Gözlem Merkezini tamamen patlatıp göle indirdiler.”

“Biliyor musunuz, bu çok ilginç, çok tuhaf, inanmıyorum!”

“Peki, bu nedir?”

Tüm gözler yayınların yapıldığı ekrana çevrildi. Tabii ki bu ekranlar Oditorium’da da vardı. Birkaç saat önce Magnet’in uğursuz şiirinin olduğu yerde şimdi büyük harflerle bu ileti gösteriliyordu:

“Savaş meydanından. Dünya denizi sakin. Çin hava donanması California sahiline yaklaşıyordu. Bondega ve Humboldt-Bay arasındaki sahildeki tüm

hava baterilerimiz aynı anda devreye sokuldu. Başarı büyük. Tüm donanmaya 200-250 kilometrelik bir uzaklıktan saldırı yapıldı, tamamen dağıtıldı ve büyük kısmı denize indirildi. Kalanlar Tayvan'a kaçtı (Formosa Adasına). San Fransisco, 2371. 192g 16s 63,71m Claps-Shrum, Savaş Bakanı”

Herkes birbirini kutladı ve ortalık birden canlandı. O an Aromasia içeri girdi. Tek başınaydı. Her zaman ki gibi Oxygen'in kolunda değildi, Oxygen'in yeri de boş kaldı. Bu durum seyirciler arasında heyecan yarattı. Herkes sustu. Beyler ışıklı siperlerini açıp kapadılar; bu, çok büyük bir alkışa denk geliyordu.

Aromasia iki eliyle birden selam vererek Ododion'unun yanına geçti.

Konser başladı.

Buharlı orgun üstünde on dokuzuncu yüzyılda pek sevilen eski bir operadan bir parça çalındı. Buharlı orgun ses rengi parçaya çok yakışmıştı ve doğa sesleriyle dolu Yeni-Ortaçağ güftesine çok gülen olmasına rağmen parça beğenildi.

Şimdiyse sırada müzikli bir ododion parçası vardı. Herkes kelimenin tam anlamıyla ve haklı olarak burnunu ve kulaklarını dört açtı. Aromasia tuşlara dokundu.

Başlarda müzik ağırlıktaydı ve Aromasia'nın sadece birinci sonra da ikinci kokuyu basıp tutması gerekiyordu. Ama daha ilk kokuda güzel yüzü buruştu – hapşırması gerekmişti.

Tüm oditoryum da aynı durumdaydı. Büyük bir hapşırma atağı ortalığı sardı, salona yayılan koku o kadar keskindi. O sırada ikinci tuşa basılmasıyla ilk kokuya felaket bir koku daha eklendi – seyircilerin koton hava elekleri burunlara doğru kaldırıldı ama nafile! Aromasia'nın kafası karıştı ve birden rengi soldu. Magnet daha ilk keskin kokuyla ayağa fırlamış ve yanına koşarak Oxygen'ın boş koltuğuna kendini bırakıvermişti. Şimdiyse Aromasia'yı yerinden kaldırmaya çalışıyordu. Ama korkmuş sanatçı ododionu bir kere daha denedi. Parmaklarının altında bir koku perdesi oluşarak çok kuvvetli feci bir kokuyla açığa çıktı – sanki gaz dünyasının tüm kötü ruhları serbest bırakılmıştı. Hiçbir insan burnu bu kötü kokulara dayanamazdı!

Seyirci bağıra çağıra itişip kakışıyor ve salondan çıkmaya çalışıyordu. Müzisyenler enstrümanlarını bir kenara atıp özel kapılarından kaçıyorlardı. Magnet baygın Aromasia'yı kaldırmaya çalıştı. Bu sırada iyi niyetli bir teknisyen pis havayı dengelesin diye buhar organının buharını boşalttı. Ama niyeti maalesef ters tepti. Bir gürültü, tıslama ve ısıklık sesi duyuldu ve kalabalığın akıl karışıklığını iyice körükledi. Seyirciler

ciddi bir tehlikenin içerisinde olduklarını zannederek canlarını kurtarmak adına saygıyı bir kenara bıraktılar. Magnet bir saniyeliğine kendisi de gazlardan ve buharlardan fenalaşmamak için kafasını kaldırdı. O anda dışarı çıkmaya çalışan insan seli onu da içine aldı ve bırakmadı. Kısa sürede çıkış kapısına kadar itilmişti bile. Birden sarsıcı bir patlama sesi duyuldu – çıkan gazların bir kısmı aralarında ve aydınlatma aparatından gelen oksijen fazlasıyla uğursuz bir şekilde karışmış ve bir patlamaya meydan vermişti. Bina sallandı, tavan açılır gibi oldu ama neyse ki yerinde kaldı. İnsanlar sonunda çıkışlardan kaçabilmiş, birkaç kişi dışında kurtulmuşlardı. Ama içeride korkunç bir ateş yanıyor ve pencerelere vuruyordu.

Şu an için dışardan gelen yardım sayesinde korkmuş seyirciler cayır cayır yanmakta olan binanın yanından uzaklaştırılmışlardı. Bu arada milli güvenlik dairesinin yangın birimi olay mahaline gelmiş, vurduğu yeri oksijenden arındıran hortumlarıyla alevleri anında dindirmişti. Şimdiyse, ilk dehşet geçtikten sonra kalabalığın ağzında ürkek bir soru dolanıyordu: Aromasia nerede?

Çağrılıyor ve aranıyordu. Kimse onu görmemişti, hâlâ binanın içinde olmalıydı.

“Yanıp kül oldu,” diye çığlık çığlığa bağırdı Magnet umutsuz bir sesle. “Yanmış olmalı – baygın ha-

liyle onu kurtarmak imkânsızdı. Ama belki de umut vardır – hadi, Odoratorium’a!”

Yangın söndürücüler alev almaz kostümleriyle hâlâ sıcak olan binaya girmeye çalıştılar. Sıcaktan etkilenmemek için giydiği büyük tulumu yüzünden tanınmaz halde olan bir adam, bir yabancı, onları geçerek enkazların arasından kendine yol açtı. Ama kurtarıcı ekip daha salonu toparlarken yine yukardaki galeride belirdi, bu galeri tüm Odoratorium binasını şehre doğru çevreliyordu. Binanın doğu tarafında bazılarının Warm-Blasius’un olduğu tahmin ettiği bir uçan motor göründü. Yanında da küre şeklinde bir makina bulunuyor, ancak içi görünür bir materyalden olduğu için pek seçilemiyordu. Şimdi esrarengiz şahıs bu makinayla ilgilenmeye başladı - içine bindi, bir musluğu açtı. Herkes merakla onu izliyordu. O esnada yabancı doğruldu ve insanların içine işleyen yüksek bir sesle aşağıdaki kalabalığa doğru bağırdı:

“Mutsuz haberi duyun! Aromasia yanıp kül oldu. Katilini aramayın – dünyanın da güneşin de onun üzerinde bir gücü kalmadı artık.”

Bunları söyledikten sonra arkasını döndü ve bir tutacağı oynattı. Küre etrafını kapattı ve parlamaya başladı – aynı anda küre görünür bir itici güç olmadan büyük hızla Odoratorium’un galerisinden fırlayıp gecenin içine doğru kayboldu.

Varoluşun Sıfır Noktasına Kadar

4. Bölüm Evrene Sürgün

Oxygen Odoratorium'un penceresinde uçan motoruyla durup sonunu böyle öngörmediği felaketi izlemişti. Asıl amacı, Magnet'i ince hesaplanmış bir gaz akıntısıyla aylarca geçmeyecek olan mavimsi bir renge boyamak, Aromasia'yı da burnunu hayal kırıklığına uğratarak ve seyirciyi sinirlendirerek kokulu piyanodan bıktırmaktı. İkisi de olamamıştı.

Patlamanın meydana geldiği anda Oxygen yaptığının bilincine vardı. Niyet ettiğinin sonuçları korkudan donmuş ruhunun önüne serildi. Aromasia'yı yok etmişti! Onunla beraber belki yüzlerce insanı daha! Ve onun suçuydu! Müthiş bir acı her yanını kapladı, ama Oxygen ayakta kalmayı başardı. Şimdi kurtarabildiğini kurtarmalıydı. Eve koşup ateş geçirmez tulumunu almalıydı ve her ihtimale karşı...

Eve uçup kostümünü aldığı ve esrarengiz makinesiyle yeniden Odoratorium'un damında belirlediği o anlarda öyle bir duygu, düşünce, çıkarım ve tasarım karmaşası yaşadı ki ancak o ilerlemiş dönemin o denli özel bir ruhu bunlarla o kadar kısa sürede başa çıkabilirdi. Ya Aromasia gerçekten onun yüzünden ölmüşse – onu bilimin dışında hayata bağlayan, en sevdiği şey? Ya onun katili olarak kendi kendini mahkemeye vermesi gerekirse? Bunun sonucu ne olurdu? Bu felaketin kendi dikkatsizliği yüzünden vuku bulduğu gerçeği uzun süre saklanamazdı. Zaten suçunu inkar etmek ona göre değildi. Mahkeme

onu özel mülke zarar vermekten, bedensel yaralama niyetinden ve ihmali yüzünden beş kişinin ölümünden suçlu bulurdu. İki üç aylık hapis cezası alırdı ve kamuoyu bu cezayı birkaç senelik sürgünle uzatırdı. Peki ya cezası bittiğinde? Yasal cezasını ve cezanın sürecini kendi zamanı ve algılayışına göre olanların eksiksiz bir kefareti olarak kabul etmesi gerekirdi. Artık hiçbir suçlama yapılamazdı ona. Ama kendisi bununla yetinebilir miydi? Sadece canının istediği olsun diye Aromasia'yı korkunç bir tehlikeye sokmanın suçuyla ağırlaşan vicdanı hiç rahatlar mıydı? Peki ya onu kaybetmenin acısı hiç geçer miydi, en zalim ceza olarak payına düşen bu acı, sevgilisini yitirmek?

Evet, zalimdi, çok zalimdi bu ceza! Bunca acıyı hak etmek için ne yapmıştı? Onun gibi sinirlendirilmiş olup da gözü intikamdan başkasını görmeyen herhangi birinin yapacağını. Aromasia'yı etkilemeye, kaybetmekten korktuğu aşkını bu aşkın düşmanlarını yok ederek geri kazanmaya hakkı yok muydu? Ne kadar acınası bir beceriksizlik, ne kadar olmamış bir dünya düzeni bu denli anlamsız sebeplerin üstüne böylesi korkunç sonuçları yığmıştı?

Bu kadere ve hayatıma daha ne borcum kaldı ki –diye konuştu kendi kendine– bu kadar haksızlığa uğruyorsam, savunmasız bir top gibi görünmez güçler tarafından bir oraya bir buraya savruluyorsam eğer? Yoksa acaba bazı hünerlerin karşılığında bazı

kısmetler elimden mi alınıyor? Peki, eğer öyleyse o zaman kismete, aşka ve hayata bakmadan hünerlerimi kullanayım ve sonuçlarını son raddelerine kadar götüreyim!

Gururlu doğa, boşuna üstesinden gelmedim ilk temel kuralının – yer çekimi yasasından belli tür maddeleri özgürleştirebiliyorum. Evet, yılların zorlu çalışmaları sayesinde belli kimyasal bileşenlerin moleküler hallerini gravitasyonun artık işleyemeyeceği duruma getirdik. Çekim gücü diye boş mekânda etki gösteren birşey olmadığını çoktandır biliyoruz; atomları her bir taraftan farklı hızla sıçrayan dünya eterinin basıncı cisimleri ortak bir ağırlık merkezine doğru itiyor. Eter atomlarının bu hareket biçimine aracımı açtım, yer çekimin etkisi altına girmez artık –peki ya ben? Bedenim parçalansa ne olur? Özgür olurum, özgür olmak istiyorum! Orada kürem duruyor– birkaç küçük hareketle ileriye uçar, yeryüzünün merkezkaç kuvvetinin hızıyla, ağırlık olmadan gezegenin yüzeyinden uçup gider, hiçbir şeyin onu bağlamadığı güneşin etrafındaki yolundan. Pekâlâ, onu Odoratorium’un tepesine götüreceğim; ve eğer bu felaket gerçekse, eğer Aromasia elimden alınmışsa – o zaman beni de al, doyumsuz hiçlik! Daha önce hiç kimse- nin gitmediği gibi çıkacağım hayattan; kimsenin görmediği yerlere bakacağım; kelimenin tam anlamıyla göklere çıkacağım.

Eğer görüngü yasaları üzerinde sahip olduğum tüm kuvvete rağmen Aromasia'nın beyninden gelen küçük dalgaları etkileyemediysem, eğer sonuçta sadece evrendeki atomlardan oluşan bir insana sahip olamadıysam kör talihin gerçekten üzerimde bu kadar çok gücü varmış – o zaman varlığımın pek bir değeri yokmuş zaten. Git, Oxygen, git, yıldızların mekânı doldurmadıkları yere kadar git!

Böyle düşünceler içinde Oxygen aracıyla Odoratorium'a geri dönmüş, sıcak binaya atılmış, Aromasia'nın şekli bozulmuş kalıntılarını bulmuş ve aracına geri koşmuştu. Buradan halka seslenerek hüznü kararını açıkladı. İçi görünen küre Oxygen'in etrafını sararak kapandı, hazırlamış olduğu gaz kürenin materyalı ve kendi bedeni tarafından absorbe edildi ve fırtına gibi üzerlerine gelen yeryüzü eterine karşı direnç kırıldı. Onu artık çekmeyen dünya sadakatsiz oğlunu kendinden uzaklaştırdı. Damdan hareket alan küre yavaş bir rotasyona girdi ve parlayarak birkaç dakika içerisinde altında susarak her zamanki yoluna koyulmuş olan dünyanın atmosferini geçti.

Oxygen'in bulunduğu, tuhaf bir durumdu.

Onu gövdesinde tutan içi boş ve şeffaf küre içindekiler de dahil hiçbir şekilde yer çekiminin etkisi altında değildi. Sadece etere girmesine engel olan hareketler değişime uğramıştı. Bunun dışında sisteminin moleküler hareketleri pek değişmemiş bir şe-

kilde devam etmekteydi, ancak bu sistemin ne kendi içinde ne de dış dünyada bir ağırlık merkezi kalmamıştı. Her kas hareketinin sonucu kürenin içindeki tüm cisimler ayaklanıyordu. Yaşam sürecinin koşullarının değişmesi doğaldı ve daha oksijen tamamen bitmeden nabız atışı durdu. Oxygen'in zengin yaşamı yitip gitti.

Aracı ise henüz dünyanın bir parçasıyken sahip olduğu ve cisimlerin eylemsizliği sayesinde sürdürdüğü düzenli hızıyla hafifçe dönerek uçsuz bucaksız mekânda uçmaya devam ediyordu. Onu yolundan alıkoyan ne bir gezegen, ne bir güneş vardı, ne de onun yüzünden yolundan çıkan bir meteor. Bu yeni gök cismi sonsuz bir düz çizgiyle altından kaçıp giden güneş sisteminin tüm yayılımının içinden geçti, bu sistemin güneşlerinin yanından, uzaklardaki sisle-re doğru uçup gitti, sonsuzluğa dek...

Kalabalık dağılmıştı. Felaketin meydana geldiği semtin trafiğinin şu anda bu uğursuzluktan haberi bile olmayan semtlerin trafiğinden bir farkı kalmamıştı. Dükkanlar gecenin pek azaltmadığı işlerine geri dönmüşlerdi. Aydınlatma noktaları parlıyor, hava araçları uçuşuyor, dernek lokantlarında çağın sorunları tartışılıyor ve halka açık dinlence yerlerinden bardak sesleri geliyordu; şarap hâlâ Olimpos'luların ziyafetlerinde verdiği kadar keyif veriyordu insanlığa. Sadece yaşanan mutluluk halka da yayılmıştı. İnsan-

lığın denizi akıp gidiyordu. Kayıp su taneciklerinin bulunduğu yeri kim gösterecekti?

Magnet, Oxygen'i Aromasia'nın katliamının haberini verdiği sesinden tanımişti. Acısı ve üzüntüsü onun dünyasının yerle bir olduğu ve dünyanın yine de aynı kaldığı mahalde durmasına izin vermiyordu. Araya giren zalim kader olmasaydı beraberce hava aracıyla uçacakları yere gitmek istiyordu. Orada hayatın aynı şekilde devam etmesi ona dünyanın kayıtsızlığını hatırlatmazdı; orada Aromasia yaşamamıştı sonuçta ve baktığı her gözde kendi acısını görmemek onu bu kadar kırmazdı; orada yeri doldurulamaz kaybının yasını tutabilirdi. Havalarda ve Niagara şelalesinin kıyılarında acılı hayallerini sürdürmek ve kendince uzlaşmaya varmak istiyordu.

Kuzeydeki alacakaranlığın kısık ışığı en düşük seviyesine ulaştığında Oberton'un motoru berrak gece karanlığına doğru yükseldi. Ardında, altında şehir, alışık olduğu topraklar. Ve şaire öyle geliyordu ki sanki tüm dünyayı geride bırakmalıydı ve özlemini ve düşüncelerini sadece uzaklardaki bir geleceğe yönlendirmeliydi.

Seni anlıyorum, anlıyorum Oxygen, diye düşündü, sadece topluma değil dünyaya da elveda deyişini. Tahmin ediyorum, doğanın güçleri üzerindeki etkini kendini onlardan kurtarmak için kullandın. Varoluşun sıfır noktasına gitmek istiyordun, ve kendin-

ce bu görevin üstesinden geldin. Kendini kozmosun büyük kuşağından, yer çekiminden kurtardın, serbestçe uçuyorsun, hiçbir şey tarafından çekilmeden, hiçbir şey tarafından yönlendirilmeden, mutlak bağımsızlıkla, gerçekten gönüllü ve geri dönüşü olmayan bir sürgündesin. Evrene sürgün! Ve yine de özgürlüğü yakalayabilmiş değilsin! Ölüyorsun ve dolayısıyla özgürlüğünü yaşayamıyorsun! Ve gerçekte varoluşun büyük birliğinden de kopabilmiş değilsin! Kendi gök cisminde henüz moleküler hareketler ve canlı kuvvetler varolmakta, bunlar üzerlerinde belli bir etki olmadan evrende kaybolamazlar. Ah, yıldızların arasındaki yolunu takip ediyorum, samanyolunun güneşlerinin yanından milyarlarca yıl sürecek yoluna çıkıyorum seninle, sonsuz mekânı dolduran parlak ve karanlık cisimlerin yanından geçerek.

Ama bir noktada –görebiliyorum– küren yolunda giderken bunlardan birine çarpacak. Belki de kaotik bir sis, henüz oluşma aşamasında, belki bir dünyanın patlamasıyla meydana gelmiş olan. Atomlar tamamen ayrışmanın hareketiyle mekânda uçuşuyorlar, henüz bir ısı hareketi ve geceyi bölen bir ışık dalgası yok. Bunlara gelip canlı kuvvetiyle senin küren çarpıyor, ve yeni titreşim biçimlerine meydan veriyor. Düzenli dönen yollarla atomlar molekül haline gelmek için gruplaşıyor, düzenli çarpmalarıyla eter titreşiyor ve kitleye bir ışık geliyor. Bir insan bu süreci ancak böyle açıklayabilir en azından. Ben sadece bir insa-

nım ama biliyorum: Yeni bir gök cismi gökyüzünde alev alıyor. Dünya henüz görmüyor, ışının dünyaya varmasına daha bin yıllar var – ama görecektir.

Zavallı Oxygen, böyle özgür olamazsın, kaçınılmaz varoluşun kuşaklarından kurtulmuş olamazsın; ağırlıktan kaçtın ve atomlar seni yine de danslarına çektiler. Kendini maddenin o kuvvetlerinden kurtarmanın yegane yolunu bilmiyordun. Eski şair ise bilir:

“Ancak güzelliğin mekânına girildiğinde

Toz olur ağırlık

Ve hükmettiği madde ile geride kalır.”

İşte, Oxygen, özgürlük burada! Ben özgürüm; idealin kudreti sayesinde, beni dünyanın ve mekânsal ve zamansal varoluşumun sınırlarının ötesine taşıyan şiir sanatım sayesinde.

Ha! Haksızlığının sonuçlarının doğurduğu o yeni yıldızının içerisinden gelen uzlaşmayı görebiliyorum – hayal edilmiş bir sonzulukta ya da doğanın herşeyi birbirine bağlayan kurallarından ırak, şiiri yazılmış bir ahirette değil; şiirde geçse bile bu kuralların dahilinde, dünyanın mekanizmasında bozulamaz etkilerin kuvveti altında. Milyonlarca yıl geçer, ama sanatımın kutsal gücü bana bu uzlaşmayı gösterir.

Yıldızının parlayacağı zaman belki de dünya eski yönünde dönmeyecektir artık. Güneşin ekvatorunda

bir tsunami yeni bir gezegen olarak dünyayı terk etmiş midir ki dünya da kalan parçacıklarıyla bir parça ilerlemiş olsun? Yoksa okyanusun engelleyici güçleri yeryüzünün rotasyonunu geciktirerek onu güneş topuna mı yaklaştırmıştır? Öyle ya da böyle olsun – her halukarda yeryüzünün koşulları ve onlarla birlikte yeryüzünde yaşayan varlıklar insanlığı tanıyamayacağı kadar değişmiştir.

Gerçi bir kısmı eski halinde kalmaya devam etmiştir. Ama bunlar mazlum varlıklardır. İleri düzeydeki bir cins dünyaya hakimdir ve çeşitli felaketler sonucunda aynı soydan gelmiş olmalarının geleneği unutulmuştur. Aşağı gördükleri insanlarla bir ilgileri olsun istememektedirler. Bu cins daha ağır beyin kütleleri, dönen ayakları ve varoluş savaşında edindiği karmaşık düzeniyle kıyaslanamaz derecede daha üstündür. Zerebrerler – ah, Reimert-Oberton, senin eserlerini hatırlamıyorlar ama!

Ay ışığında parlayan akşam bulutlarının arasında bir Zerebrer çifti yürüyüşe çıkmıştır. Yel değirmeni kanatlı ayakları o kadar hızla dönebilmektedir ki havaya basarlar. Konuşma konuları yeni değildir. Sadece on iki milyar yıl öncesinde insanlar tarafından ateşli şarkılara konu edilmekle kalmamış, onlardan önce de teruzorlar arasında uçuşma derilerini titreterek mevzu bahis olmuştur. Çünkü konu farklı cinsten iki varlığın birbirlerine duydukları doğal yakınlıktır, yani aşk.

Çift sanki pek anlaşıyor gibidir.

Kız uçma ve yüzme derilerini isteksizce bükmekte ve erkeğin yalvaran sözlerini dikkate almamaktadır.

Erkek ne günah işlemiştir? Acaba bir başka dişinin güzel dönen ayağını mı övmüştür? Ah, kızları anlamak ne zor, hele de bir Zerebrer dişisini. Uzun lafın kısası, kız öfkeli.

Adamın şansına bir de; hava bisikletiyle bir insan, affetmeyen kızın yanına yaklaşmış. Kız hava akımından rahatsız olup döner ayağıyla bir tekme atıyor, zavallı insan yükseklerden düşüyor.

Ne kadar zalimce, diye kızıyor Bay Zerebrus.

Sadece bir insan sonuçta! diyor kız umursamaz bir şekilde.

Sadece bir insan mı? Sence bir insanın da duyumsamaları, düşünceleri ve duyguları yok mudur?

Ama ya beni rahatsız ediyorsa?

Yine de her yaşayan varlık gibi saygıyı hak eder. Bizim cinsimiz de insanoğlundan türeyerek şu anki mükemmeliğine ulaşmıştır ve o ittiğinin belki de uzaktan bir kuzenin olup olmadığını bilemezsin.

Şimdi terbiyesizleşiyorsun ama, dedi kız iyice öfkelenerek. Sadece ağlayıp kısık sesle konuşan ve kendiliğinden uçmayı bile bilmeyen bu anlayışsız

hayvanlardan mı geliyoruz biz yani? Hem de bizim dünya görüşümüzle - rica ediyorum!

Yine de aralarında aynı bizim anlaştığımız gibi anlaşıyorlar ve gelişim seviyeleri düşük olsa da, mutlak olanın anlayışını kavrayamamaları da, aynı senin gibi acı hissediyorlar ve senin gibi mutlu oluyorlar; duyumsama göreceli ve insan için de aynı Zerebrer için olduğu kadar değerli. Ona işkence etmek ya da öldürmek bu yüzden büyük bir haksızlık. Belki de şimdi yalnız sevgilisi çığnemenen zavallıyı bekliyordur.”

Ah, çok kötüsün! Bana böylesi suçlamalarda bulunmak ve beni bir insanla aynı kefeye koymak! Sen beni hiç sevmiyorsun! Git hadi yalnız insan kızına ve onu teselli et bakalım! O da o kadar duygusalsa bana ne ihtiyacın var! Hadi git!

Özür dilemekten başka ne yapabilirdi erkek?

Ama kız inatçıydı. Bu kadar kolay değil, dedi. Terbiyesizliğini affedebilir miyim, bilemiyorum. Ama yumuşak olmak istiyorum – Mutlağa soracağım.

Erkek memnun oldu.

Bil bakalım, dedi, tek mi çift mi?

Tek! diye bağırdı erkek.

Şu yukarı köşedeki yıldızları kastetmiştim. Hadi şimdi sayalım bakalım, kaç taneymiş. Kim haklı çıkacak?

Sayma işlemi bir anda yapıldı, çünkü Zerebrer'lerdi.

Çift! dedi kız.

Olamaz! diye üzüldü suçlanan aşık! Yok, hayır! diye bağırdı, tek! Bir daha say!

Gerçekten de, o anda yeni bir yıldız parladı – aşk kurtulmuştu.

O yıldız senin yıldızındı, Oxygen!

Zerebrerler uygulanmış bir şekilde ortanca ellerini tuttular.

Magnet bu fantaziler sayesinde sakinleşmiş, neredeyse neşelenmişti.

Niagara Şelaleler'inde aracı inişe geçti.

“Buldum!” diye bağırdı. “Bu yeni romanımın taslağı!”

Çalışmak ona acısını unutturdu. Kendinden memnun bir şekilde Avrupa'daki yayıncısına telegraf çekti: “Daha görmeden – yeni romanım *Zerebrer-Çifti* veya *Eğitilmiş Işık Sisi*'ne kaç para veririsiniz?”

“Elli bin para birimi!” diye cevap geldi.

“Kabul!”

Magnet en büyük otellerden birinin önüne, harika şelale manzarası olan bir yere kuruldu ve hemen yazmaya başladı. Telegraf çekiyordu tabii ki.

Güneş doğdu ve şelalenin sularının arasında parlak gökkuşakları oluştu.

“Yıkılan aşkın küllerinden yeni bir aşk doğdu uzaklardaki bir cinsten.” Böyle yazdı Magnet, ve uysal eter akıntısı, kelimeleri yer kürenin gövdesinin içinden Avrupa’ya taşıdı. Akşam gazetesinde Aromasia’nın ölüm ilanının yanında yer aldılar.

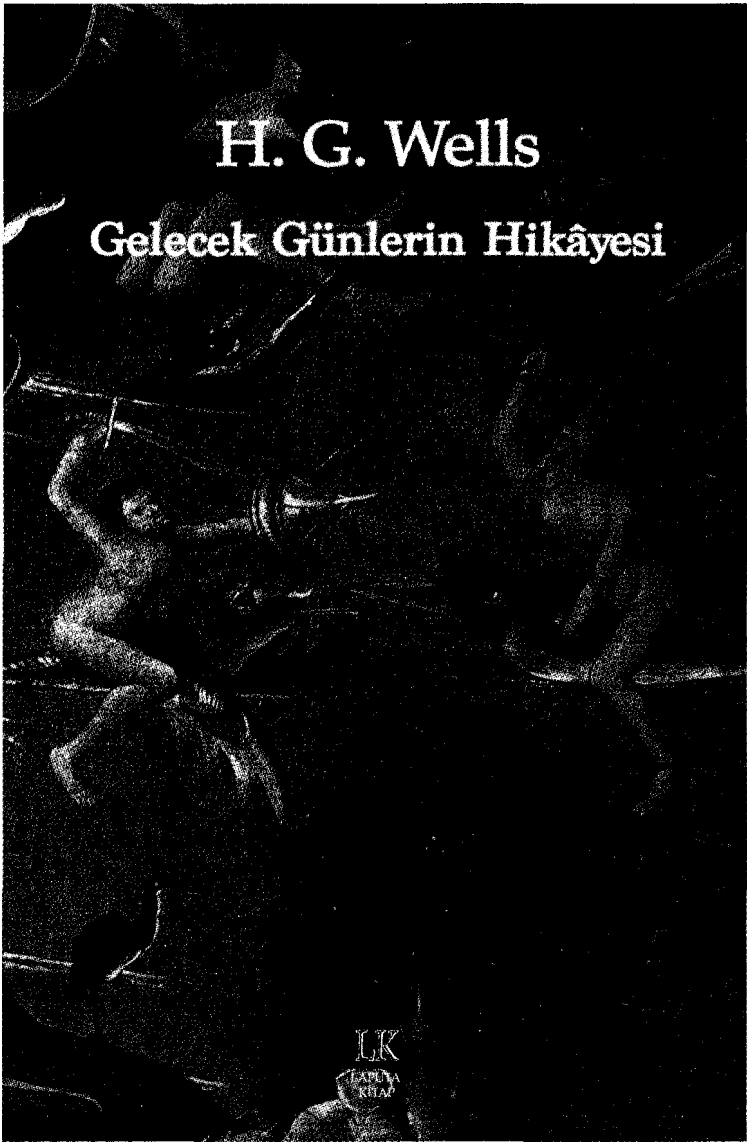

Stanley G. Weinbaum

Gezegen Serisi - I -

Mars Serüveni

LK
LAPTEA
KITAP

H. G. Wells

Gelecek Günlerin Hikâyesi

LK

LAPTA
KHAM

“Seni anlıyorum, anlıyorum Oxygen, diye düşündü, sadece topluma değil dünyaya da elveda deyişini. Tahmin ediyorum, doğanın güçleri üzerindeki etkini kendini onlardan kurtarmak için kullandın. Varoluşun sıfır noktasına gitmek istiyordun, ve kendince bu görevin üstesinden geldin. Kendini kozmosun büyük kuşağından, yer çekiminden kurtardın, serbestçe uçuyorsun, hiçbir şey tarafından çekilmeden, hiçbir şey tarafından yönlendirilmeden, mutlak bağımsızlıkla, gerçekten gönüllü ve geri dönüşü olmayan bir sürgündesin. Evrene sürgün! Ve yine de özgürlüğü yakalayabilmiş değilsin! Ölüyorsun ve dolayısıyla özgürlüğünü yaşayamıyorsun! Ve gerçekte varoluşun büyük birliğinden de kopabilmiş değilsin!”

Anlatılan Senin YolcuLuğun.

www.laputakitap.com

twitter.com/laputakitap

facebook.com/laputakitap

instagram.com/laputakitap

